

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

Opgericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang.”

Abonnementsprijs per jaar:
Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:
Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.
 Voor Administratie en Verandering van Woonplaatswende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat.
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

Volkslectuur. — Prijsvraag voor het jaar 1912, uitgegeven door het Kol. Museum te Haarlem. — Uit de O.-I. Mail. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Ingezonden. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafels. — Mededeelingen. — Officieele Berichten.

VOLKSLECTUUR.

De volgende nota, welke ons uit Batavia werd toegezonden, brengen wij gaarne ter kennis onzer lezers:

„Bij Gouvernements-besluit van 14 September 1908 No. 12 werd door de Regeering eene Commissie ingesteld, onder voorzitterschap van Dr. G. A. J. Hazen, adviseur voor inlandsche zaken, welke den heer Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid moest voorlichten nopens de keuze van geschikte boeken, die konden strekken als lectuur voor de Inlandsche bevolking.

Deze Commissie achtte het tevens haar taak, geschikte personen aan te sporen tot het samenstellen van dergelijke boeken, c. q. de samenstelling daarvan zelve door haar personeel te doen ter hand nemen. Zij had daarbij voornamelijk het oog op zulke werken, waarin ieder, die slechts eenvoudig lager onderwijs had genoten, of ook niet eens dat, allerlei voor hem wetenswaardige dingen zou kunnen vinden, als bijvoorbeeld nuttige werken over verschillende dagelijksche aangelegenheden, voorlichting nopens moderne, wetenschappelijke en maatschappelijke verschijnselen, enz., doch mede en vooral ook boeken, die tot eigenlijke lectuur, tot vermaak en aangename tijdpassering konden strekken.

Zij is thans geruimen tijd bezig geweest met de uitvoering van deze voornemens, met het resultaat, dat in het geheel thans reeds een 60-tal werken en werkjes voor dat doel verkregen zijn, waarvan een gedeelte reeds is gepubliceerd, en een ander deel weldra zal worden gedrukt, terwijl voor het overige nog op machtiging tot uitgave wordt gewacht, om met het drukken te kunnen beginnen.

Nu uit het bovenstaande echter eenigszins van hare bedoelingen is kunnen blijken, ontveinst de Commissie zich niet, dat zij nog slechts eenzijdig en in beperkte mate haar voornemen ten uitvoer heeft en in beperkte mate haar voornemen ten uitvoer heeft kunnen leggen. Uit de serie-lijst der door hare bevestiging verrichte uitgaven (deze verschijnt in den gratis verkrijgbaren Catalogus van Leermiddelen, afd. I, en behoeft hier dus geen nadere vermelding, behalve dat sedert de afsluiting van de daar bedoelde lijst wederom een aantal nieuwe uitgaven zijn geautoriseerd) blijkt, dat tot nu toe hoofdzakelijk werken van eigenlijk gezegde lectuur zijn verzameld, terwijl geschriften van ontwikkelende strekking nog slechts weinige werden verkregen.

Ten einde deze en latere uitgaven te doen brengen binnen het bereik dergenen, voor wie ze bestemd zijn, nam de Commissie tevens het initiatief tot oprichting van Volksbibliotheken, die om redenen van practischen aard, voorloopig verbonden zullen worden aan de 2e klasse inlandsche scholen, doch, en hierop mag wel eens de volle nadruk worden gelegd, volstrekt niet alleen, of zelfs niet in de eerste plaats bestemd zijn voor schoolgaande kinde-

ren, maar moeten strekken om ieder belangstellende toegang te verlenen tot de lectuur en de studie van werken, die hunne belangstelling kunnen opwekken.

Het is bekend, dat de Regeering hare volle goedkeuring aan de betrokken voorstellen van den heer Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid heeft geschonken, zoodat de oprichting dier volksbibliotheken, zij het in bescheiden begin, nog in den loop van dit jaar mag worden tegemoet gezien.

Intusschen meent de Commissie, dat zij voor den vervolg in ruimer mate de steun en voorlichting zal behoeven van de beter-ontwikkelde Inlanders, hetgeen zij o.a. wil trachten te bereiken door van hare voornemens en bedoelingen in wijden kring mededeeling te doen, opdat men in staat gesteld zij haar dienaangaande opmerkingen en voorstellen te maken, waarmee in den vervolg behoorlijk rekening zal worden gehouden, en verder eenige aanwijzingen heeft, volgens welke geschikte personen zouden zijn aan te sporen om bijdragen voor het beoogde doel te leveren.

Behalve geschriften in het Maleisch voor meer-ontwikkelde, en werkjes voor kinderlectuur in de volkstaal, aan welke laatste eischen van eenvoudigheid en bevatelijkheid gesteld dienen te worden, komen, en wel in de eerste plaats zooals gezegd, in aanmerking werken in de volkstaal, bevattende ontwikkelings- en ontspanningslectuur voor volwassenen.

Als zoodanig mogen hier genoemd worden werkjes over landbouw, over plant- en dierkunde (aansluitende aan het voor den lezerskring direct waarneembare) gezondheidsleer, over natuurkunde o.a., waarbij onder vermelding en goed geargumenteerde refutatie der betrokken Inlandsche begrippen, eenvoudig beredeneerd de rationeele opvattingen der moderne wetenschap worden weergegeven, een en ander ook zooveel mogelijk alleen omtrent zaken en verschijnselen, die binnen de waarnemings-sfeer vallen van den te verwachten lezerskring.

Verder boekjes bevattende nuttige opmerkingen over regeling van handel en bedrijf, en aantekening van de daarbij plaats grijpende transacties, over de opvoeding van kinderen, werkjes van zedekundigen aard, houdende ontwikkelings-lectuur ook op moreel gebied (bij welk laatste echter gestreefd zal moeten worden om nopens het godsdienstige een geheel neutraal standpunt te blijven innemen) en vele andere meer.

Vertalingen, of liever bewerkingen van eventueele Europeesche handleidingen over bovenstaande onderwerpen zullen daarbij veelal het uitgangspunt moeten vormen, doch ook het zelfstandig ontwerpen en beschrijven van de boven aangeduide aangelegenheden, ook al zullen eerste proeven op dit gebied wellicht weinig systematisch zijn en fouten blijken te bevatten, is wenschelijk, om daardoor betere aanpassing aan de Inlandsche denkwijze te verkrijgen, dan anders mogelijk is.

Behalve in bewerkingen van inheemsche spreekwoorden en spreekwijzen, met commentaar en toelichtende vertellingen, zullen aanwijzingen van moreelen aard, voorloopig althans, zooals trouwens reeds veelvuldig geschiedt, misschien het beste op de een of andere ongezochte manier aan te brengen zijn in de werken voor ontspanning bestemd, welke

vooreerst wellicht alleen daaraan hunne waarde voor de lezers zullen ontleenen, aangezien dezen in het algemeen een standpunt, waarop men litterair genot smaakt om het litterair mooie alleen, nog lange niet hebben bereikt. Het streven zal dus moeten gericht zijn vooral op lectuur, die tevens opbouwend is, voor welke laatste naar de meening der Commissie, vooral de groote verhalen-schat in aanmerking zou kunnen komen, welke thans reeds onder het volk gangbaar is.

Deze vertellingen toch munten dikwijls (niet altijd) uit door levendigen verhaaltrant, pittige voorstellingswijze, en zijn in tegenstelling met de veelal langdradige geschrevene litteratuur, meermalen, ook voor Europeanen, zeer genietbaar, en verdienen alleszins eene nadere beschouwing, optekening en ordening.

Het opschrijven daarvan stelt echter geen geringe eischen aan de verzamelaars, vooral als daarbij de volkseigenaardige uitdrukkingen, met vermindering nochtans van alle platheid of onkiesheid van uitdrukking, waarmee die verhalen somwijlen zijn behept, bewaard zullen blijven, en de gesprekken in de eigenlijke volkstaal van het oorspronkelijke meeten worden gegeven.

Behalve eenig litterair gevoel en een zekere gemakkelijkerheid van styleering, dient men daartoe een onbekrompen blik op de taal te hebben, en zich niet door aangeleerde begrippen omtrent het al of niet zuivere van woorden en vormen laten verleiden het eigenlijke wezen der taal, dat zich in dergelijke verhalen soms het beste uit, geweld aan te doen, en te willen verbeteren, waar een eenvoudige en getrouwe weergave van het origineel het beste zou passen.

Het is geenszins gemakkelijk Inlandsche krachten van de wenschelijkheid der even ontwikkelde beginselen te overtuigen en hen aan de toepassing daarvan te gewinnen, terwijl ook niet iedereen, thans wellicht als stylist gevierd, de vereischte eigenschappen bezit, doch elk kan zich wijden aan het genre, waaromtrent hij de noodige kundigheden heeft en waartoe neiging wordt gevoeld.

Intusschen meent de Commissie te moeten waarschuwen tegen de veelvuldig in Javaansche gedrukten en in de bij haar ter beoordeeling binnengekomen handschriften opgemerkte neiging tot beuzelachtigheid en het vermelden van zaken, die weinig of niets om het lijf hebben. Men trachte veel eer pit en kern in zijne geschriften te leggen, lette op de geregelde compositie en op draad in het verhaal of betoog, en meene niet dat in de uitgebreidheid op zich zelf van een werk eenige verdienste schuilt. Een zaak dikwijls te zeggen en te herzeggen, geeft niet alleen armoede van geest en gebrek aan stof te kennen, maar kweekt ook eentonigheid en verving en drukt dus de litteraire waarde.

Uit het bovenstaande moge nu blijken, op welke velerlei wijzen de aangelegenheid der Volkslectuur zou kunnen worden aangemoedigd en gesteund, en waarop, geheel blijvend binnen het kader van de volkseigenaardigheden en liefhebberijen, zonder dus aan het nationale, of ras-eigenlijke van de bevolking de minste afbreuk te doen, geleidelijk kan worden gestreefd naar ontwikkeling en ontspanning, waartoe, blijkens de uitlatingen van velen onder hen, thans een algemeene drang en behoefte bestaat.

Toch heeft de Commissie geenszins de bedoeling gehad hiermee een volledige programma te geven van de werkzaamheden, die haar zijn opgedragen: evenals bij iedere onderneming van zoo wijdgaaende strekking is er tijd en tegenspraak noodig om tot klaarder uitdrukking te geraken van hetgeen men wil en mogelijk acht.

Het ligt naar hare meening ook niet op den weg van het Gouvernement om al het opgesomde af te werken en te voleindigen: van de Regeering gaat hier het initiatief uit om tot opheffing der bevolking op eenigszins systematische wijze te geraken, uit de appreciatie en applicatie van de ontwikkelde beginselen en van de eerste toepassingen daarvan, door de Inlandsche bevolking zelve moet dan blijken of zij voort wil gaan op den haar voorgeteekenden weg, of niet.

Haar bestaan als volk is er echter in zekeren zin mee gemoeid, dat hare ontwikkeling geleid worde in de banen, waarlangs thans nagenoeg alle andere volken ter vooruitgang schrijden. Een eerste poging daartoe is thans gedaan, doch het is ontegenzeggelijk de taak van de reeds meer ontwikkelde der Inlanders zelve hunne landgenooten hierin verder voor te gaan en hun de middelen te verschaffen, de juiste paden tot dien vooruitgang te vinden en te behouden.

De Commissie voor de Volkslectuur heeft dan ook de vrijheid genomen een en ander meer uitvoerig ter kennis van belangstellenden te brengen met het verzoek om op de aangegeven wijze door het maken van opmerkingen en het uitoefenen van critiek hare taak te willen steunen, en verder de bevolking (in den ruimsten zin) op het belang van deze zaak attent te maken, geschikte krachten onder hen tot effectieve medewerking aan het beoogde doel op te wekken.

Namens de Comm. voor de Volkslectuur,
(w. g.) D. RINKES, Secretaris.

Samenstelling der Comm. voor Volkslectuur:

Dr. G. A. J. HAZEU, Voorzitter.

Adviseur voor Inlandsche zaken.

Dr. Ph. S. VAN RONKEL,

Leeraar in het Maleisch.

J. H. ZIESEL,

Insp. van het Gem.-Onderwijs.

H. C. H. DE BIE,

Adj.-Insp. bij het Dep. v. Landb.

J. C. J. VAN BEMMEL,

Insp. van het Inl.-Onderwijs.

RADEN SOERIA NATA PAMEKAS,

Patih van Soekaboemi.

RADEN M. ARIA DIPA KOESOEMA,

Patih van Batavia.

Dr. D. A. RINKES, Secretaris,

Ambtenaar voor de beoefening der Indische talen.

(Meester-Cornelis, Matraman 30).

Personeel bij de Comm. voor de Volkslectuur:

D. ARDIWINATA,

Redacteur voor het Soendaneesch.

RADEN TIRTA DANOEDJA,

Redacteur voor het Javaansch.

RADEN SASTRA SOEBRATA,

Redacteur voor het Madoereesch.

RADEN POERAWINATA,

Schrijver voor het Soendaneesch.

Rn. WIRAWANGSA, alias SARDJOENA.

M. SOEKARMAN,

Schrijvers voor het Javaansch.

EEN PRIJSVRAAG.

Volgaarne geven wij gevolg aan het verzoek tot meerdere bekendmaking der bedoeling van het Koloniaal Museum betreffende de uitgeschreven prijsvraag:

„Beknopte Geschiedenis van de beoefening der Natuurwetenschap in de Nederl. Koloniën”.

De Commissie van het Koloniaal Museum te Haarlem, uitvoering gevende aan het besluit der Jaarlijkse Raadsvergadering in 1911, looft een Gouden Medaille of een bedrag van f 150 (één honderd vijftig gulden) uit voor de beste verhandeling over het in hoofde genoemde onderwerp.

Het verlangen der Commissie is een geschrift, waarin de geschiedenis van het natuurwetenschappelijk onderzoek in onze Koloniën, in overzichtelijken vorm wordt vastgelegd. Doch niet alleen de gegevens betreffende den natuurwetenschappelijke arbeid zelve worden in het antwoord verwacht, ook aan de beoefenaars daarvan behoort de aandacht geschonken te worden. Al naarmate van den invloed, welke van hen op natuurwetenschappelijk gebied uitging, worden korte of langere beschrijvingen van hun leven gewenscht; terwijl prijs gesteld zal worden op een zoo volledig mogelijke bibliographie betreffende deze personen waar zulk een bibliographie

reeds verschenen is (bijv. die over Rumphius van G. P. Rouffaer en W. C. Muller in het Rumphius-Gedenkboek), daar kan met eene verwijzing worden volstaan.

Er behoeft niet in het bijzonder op gewezen te worden, dat de „resultaten” van het onderzoek slechts in groote lijnen behoeven te worden aangegeven.

Zooals uit de formuleering der prijsvraag blijkt, moet naar beknoptheid worden gestreefd, en dus goed overwogen, op welke zaken het zwaartepunt gelegd moet worden. Het verdient aanbeveling vooral het volle licht te doen vallen op de groote figuren (bijv. Rumphius, Junghuhn, Treub, Greshoff), terwijl aan de andere zijde een streven naar volledigheid gewaardeerd zal worden.

Het ligt in den aard der zaak, dat niet alleen het werk van Nederlandsche vorschers behandeld moet worden, daar ook tal van buitenlanders in onze Koloniën wetenschappelijk werk van den eersten rang hebben verricht, getuige de boven reeds gemelde namen.

Ten slotte zij er op gewezen, dat in ons Museum reeds belangrijke voorbereidende studiën voor een dergelijke, beknopte geschiedenis zijn geschied. De Rumphiusviering in 1902 en de daaraan verbonden verschijning van het Rumphius-gedenkboek in hetzelfde jaar, zoomede artikelen van de hand van Dr. M. Greshoff over „Scheikundigen arbeid in Nederlandsch-Indië” en „Kühl en van Hasselt” leveren reeds vele aanwijzingen.

Indien daartoe aanleiding is, zal naast de gouden Medaille (of f 150) ook een verguld zilveren Medaille (of f 100) worden uitgereikt. Voorts zullen aan alle op zichzelf verdienstelijke beantwoordingen zilveren of bronzen Medailles worden toegekend. Men zie verder de hieronder volgende toelichtingen dezer prijsvraag.

Antwoorden in de Nederlandsche, Engelsche, Duitse of Fransche taal te zenden vóór 31 December 1912 aan den Directeur van genoemd Museum:

De Commissie v/h Koloniaal Museum:

w. g. P. J. VAN HOUTEN, Voorzitter.

w. g. J. DEKKER, Secretaris.

**

Toelichtingen.

De antwoorden behooren of met schrijfmachine vervaardigd, of duidelijk geschreven te zijn, liefst door den inzender zelve, en aan ééne zijde van het papier. De naam van den inzender (resp. de inzenderster) kan in een begeleidend schrijven aan de Commissie van het Koloniaal Museum worden bekend gemaakt; dit schrijven wordt niet aan de hierna te noemen Jury voorgelegd. Elk antwoord moet gemerkt zijn met een motto of teken, en in 't geval de inzender zijn naam en adres niet aan de Commissie wenscht mede te deelen, vergezeld gaan van een gesloten briefomslag met hetzelfde motto of teken op de buitenzijde en eene opgave van den naam en de woonplaats des inzenders bevattende. Het is voorts noodig op dien omslag een adres aan te wijzen voor de terugzending van het handschrift na afloop der beoordeeling. Alleen bij de bekroning of toekenning eener onderscheiding worden de naambriefjes geopend en de namen der schrijvers openbaar gemaakt. Verlangt echter een inzender, dat zulks in geen enkel geval geschiede, doch dat zijn naam alleen aan de Commissie van het Koloniaal Museum bekend blijve of worde, en dat dus ook de eventuele publicatie zijner bijdrage zonder naamsaanwijzing plaats vinde, dan moet zulks blijken uit het naambriefje.

Het staat den inzenders vrij, tot den sluitingstermijn (31 Dec. 1912) aanvullingen of wijzigingen in te zenden van hun reeds ingeleverde prijsvraag-antwoorden.

De ingekomen antwoorden worden in handen gesteld eener Commissie van beoordeeling (Jury), welke praeadvies uitbrengt, waarna de Commissie van het Koloniaal Museum beslist. Bij bekendmaking van het jury-verslag zullen de namen der niet-bekroonden alleen met de beginletters of de door hen gekozen motto's of teekens worden aangeduid.

Alle verhandelingen, waaraan onderscheidingen zijn toegekend, staan gedurende één jaar na uitspraak der bekroningen ter beschikking der instelling voor eventuele uitgave van harentwege, onder de hierna te noemen voorwaarden en met behoud van het eigendomsrecht van elken schrijver op latere eigen publicatie, op vertalingen en op industriële toepassingen van zijn arbeid.

De Commissie van het Koloniaal Museum aanvaardt alleen de verplichting, het met Gouden Medaille (of f 150) bekroonde antwoord, tekst en eventuele afbeeldingen, te publiceeren in het Bulletin der instelling. Ten opzichte der overige antwoorden zal eene soortgelijke uitgave, van een of meer antwoorden afzonderlijk dan wel als gezamen-

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.

Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en

::: Automobiël-Kleding. — Pelterijen. :::

Dames Wandel-, Rij- en Automobiëlkleeding.

MARTINUS NIJHOFF

's-GRAVENHAGE - Lange Voorhout 9.

LEVERING VAN ALLE BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN.
ZENDT GAARNE CATALOGI, ENZ. OP AANVRAGE.

GEREGELDE ZENDINGEN NAAR OOST- EN WEST-INDIË
— AAN LEESGEZELSCHAPPEN EN PARTICULIEREN. —

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen
„MOOI NEDERLAND”,

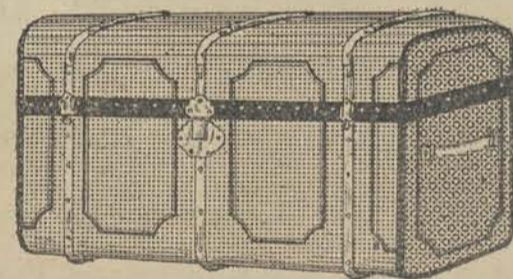
gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal” (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen—Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. Ontworpen *Electrische Bergtram* door het geheele terrein.

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Adverteert in DIT Blad.

Perry & Co.,

20 Hoogstraat.

- Reisartikelen. -

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.

Amsterdam - Utrecht.

▼ ▲ ▼

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

▼ ▲ ▼

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

Dagelijksch groote verscheidenheid **VERSCHÉ**

SAMBALLANS, die niet opwerken of beschimmelen.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.

W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

Uit de O.-I. Mail.

Wederom komt de mail te laat voor ons blad, uit die van verleden week ontleenen wij, dat de pest-epidemie medio Mei nog niet tot staan was gekomen: zelfs scheen de virulentie toen eenigszins toe te nemen.

Tusschen Dr. De Vogel, den leider der pestbestrijding in het Malangsche, en Dr. Dorenbosch was een ernstig verschil van meening gerezen. De laatste werd op staanden voet ontslagen en diende telegrafisch bij den Minister van Koloniën zijn beklag in over de onvoldoende maatregelen, door Dr. Vogel genomen.

Een nieuwe quarantaine-ordonnantie is in werking getreden, welke zóó streng moet zijn, dat, volgens de Indische bladen, men de menschen op de Buitenbezittingen liever zal laten verhongeren, dan ze gevaar te doen loopen, pest of cholera te krijgen.

Een medewerker van het Soer. Handelsbl. die een kijkje ging nemen in 'het Malangsche, waar twee Europeanen waren aangetast, schrijft o.m.:

De verlatenheid heeft hier haar toppunt bereikt. Behalve toch het etablissement te Songorito, waar dr. Johan logeert, staan al de inrichtingen te Batoe, Poedjan en Lebakserie ledig. Ook in de Kota is de bedrijvigheid zóódanig verminderd, dat men zelfs de gezellige zitjes mijdt, waar men een frischen drank kan verkrijgen, benevens andere maagversterkingen en opwekkingen.

Voor het ontsmetten geeft het publiek in het algemeen de voorkeur aan de particuliere apotheken boven de gouvernementsdesinfectie, omdat de eerste veel langzamer gaat en de goederen daardoor minder te lijden hebben.

Aan deze wijze van ontsmetten, die f 4 per collo kost, is echter het bezwaar verbonden, dat men alles den geheelen nacht kwijt is en men zich dus tegen dien tijd op onaangename wijze moet behelpen.

De Indische bladen melden, dat op verzoek van den Gouverneur-Generaal het Protestantsche Kerkbestuur de onder dat college ressorteerende Kerkeraaden aangeschreven heeft een bedestond te doen houden, met het oog op de heerschende epidemiën.

Atjeh.

De civiel en militair gouverneur van Atjeh en Onderhoorigheden seinde 20 Mei 1911 het volgende: Groot-Atjeh patrouille Seulimeum door olifanten aangevallen, gewond licht een mindere, zwaar een mindere.

Bireuen gemeld een kwaadwillige; Lhosoekon mindere lichte zelfverwonding.

Meergebied gemeld drie kwaadwilligen, waaronder zoon Radja Linggo, ingeleverd vier voorladers.

Gajoloeos gemeld vijf kwaadwilligen, ingeleverd een beaumont.

Meulaboh neergelegd drie, gearresteerd twee, gemeld zeventien kwaadwilligen, waaronder Oelama Teungkoe Koldi Mangdi Boebon; buit een donderbus, ingeleverd een karabijn model 95, onbeduidend gewond een mindere.

De Deli Courant heeft een telegram d.d. 27 Mei, meldende dat de Gouverneur van Atjeh naar Buitenzorg is ontboden tegen begin Juli voor eene bespreking.

Volkslectuur. — Naar aanleiding van de nota op blz. 1 van dit weekblad opgenomen, merkt W. K. in het Soer. Hblad van 20 Mei j.l. op:

„De commissie is zeer gelukkig geweest in haar keuze. Voor de rubriek dagelijksche aangelegenheden heeft ze: Mina, de zuinige kokkie; De vlugge spen; Handleiding om op goedkope wijze rijstbuikjes te vormen; De volleerde rampasser.

Voor de andere afdeling, voorlichting nopens moderne wetenschappelijke en maatschappelijke verschijnselen, zijn voorhanden: De wisselstanden van de Mira Ceti; Aethergolven en electronen, Kritische studie over het substantiebeprijp bij Kanti; De onzekedelijkheid van het gokken en wedden; De versiering van binneukamers; Geldbelegging, en kapitaalvorming; Vakvereniging voor gardoe's; Het stakingrecht der maanblaffers.

En voor de „eigenlijke lectuur tot vermaak en aangename tijdpassering" heeft de commissie: Mijn gevangenissen; Uit mijn kettingtijd; Twee weken contract koelie; De kleine poetra; De bruidstijd van Sarina; Djongos-wee; De noodlottige pontanak of de erfgenaam van 40 millioen.

Terecht heeft de commissie opgemerkt dat nu de meer ontwikkelde Inlanders zelve hunne landgenooten verder moeten voorgaan. Van deze meer ontwikkelde zullen binnenkort verschijnen: De voordeelen van het christen zijn; De brave huisjongen; Renteberekening; Hoe men rijk wordt; De edelaardigheid van de compenie."

ijke publicatie, overwogen worden. Doet zich de mogelijkheid voor, naar aanleiding dezer natuurwetenschappelijke prijsvraag een of meer zelfstandige geschriften uit te geven, dan zullen de voordeelen, die uit een dergelijke publicatie mochten voortvloeien, zooveel doenlijk den schrijver ten goede komen, met dien in ieder geval vóór het doen drukken overleg zal worden gepleegd. Wanneer eene dergelijke uitgave niet tot stand komt, zullen alle niet ter perse gaande antwoorden, na eventueele bekendmaking van het jury-verslag en van de bekroonde verhandeling, spoedigste vrachtvrij worden teruggestuurd. Aan alle inzenders van ernstige antwoorden zal daarbij ook het jury-verslag worden toegezonden, en zal een exemplaar vereerd worden van de uitgave der met loof bekroonde verhandeling.

† P. VAN DIJK c. m. i.

Van den schrijver, R. A. van Sandick, ontvingen wij in dank een overdruk uit het weekblad De Ingenieur van 27 Mei 1911, No. 21, van zijn artikel met portret, gewijd aan den onlangs overleden ingenieur P. van Dijk. Daaraan ontleenen wij het volgende:

Menig Hagenaar heeft voor het raam van het bouwhuis Prinsestraat 105 een zieke zien liggen. Verlamd aan zijn onderste ledematen, lag daar, jaren achtereen aan zijn bed gekluisterd, de eenmaal zoo vruchtige en energieke ingenieur Pieter van Dijk. Achamelijk lijden vermocht echter niet zijn helderen geest en zijn levenslust uit te dooven. Tot in zijn laatste levensdagen sloeg hij van uit zijn legerstede belangstellend het stadsgewoel op dat drukke kruispunt gade. En van uit zijn bed heeft hij nog zoo menige particuliere ingewikkelde zaak geregeld en afgehandeld.

In Van Dijk was verwezenlijkt de hoogst zeldzame combinatie van wetenschappelijk opgeleid civiel ingenieur en mijningenieur, terwijl hij echter meer bepaaldelijk den aanleg had van een werktuigkundig ingenieur. Die bij uitstek technische veelzijdigheid uitte zich bij Van Dijk op verschillende wijzen. Zij geeft ook den sleutel van zijn belangstelling in het Kon. Instituut van Ingenieurs. Aangenomen als lid, in het Instituutsjaar 1867—1868, als mijningenieur eerste klasse met verlof te 's-Gravenhage, hield hij in de jaren 1868 en 1869 belangrijke voordrachten omtrent diepe (artesische) putboringen; hij beschreef daarbij verschillende verbeteringen bij de bootwerktuigen aangebracht of aan te brengen.

In het Tijdschrift 1868—1869 vinden wij van zijn hand de „Beschrijving van een nieuw werktuig voor het opvoeren van groote hoeveelheden water tot groote hoogten en het vervoer van menschen in „rijputten of schaften". Het betrof een uitvinding van Van Dijk, die ten doel had het werktuig, dat bij de mijningenieurs bekend was onder den Duitschen naam van „Fahrkunst" (Fransch: „échelles mobiles"; Engelsch: „men engine") en tot vervoermiddel van het werkvolk dient, tevens geschikt te maken tot opvoer van water.

Toen hij in Indië daartoe de gelegenheid had, nam hij een werkzaam aandeel aan de werkzaamheden der nieuw opgerichte Afdeling Nederlandsch-Indië van het Instituut. Hij trad in 1877 op als lid van haar Bestuur; in 1883 werd hij vice-president en in 1884 president van die Afdeling.

In den eersten jaargang van haar Tijdschrift beschreef hij een verhandeling, getiteld: „Onderzoek naar de nauwkeurigheid van de inhoudsmeting van schepen in Ned.-Indië".

In 1878 viel aan Van Dijk de onderscheiding te eren bekroond te worden met de hoogleeraren in de waterbouwkunde aan de Polytechnische School N. Henket en E. Steuerwald, voor een collectief antwoord op een prijsvraag, uitgeschreven door de Ned.-Indische Regeering betreffende de watervoorziening der hoofdplaats Soerabaja.

De verhandeling werd door de zorgen van het Instituut in Nederland uitgegeven op kosten van de Afdeling Nederl.-Indië.

Na zijn pensionneering in 1885 vestigde hij zich te 's-Gravenhage. In de eerste jaren nam hij nog belangstellend deel aan de werkzaamheden van het Instituut, terwijl hij ook als mijningenieur nog velerlei arbeid verrichtte en den stoot gaf tot de oprichting van verschillende ondernemingen.

Zeventien jaar na zijn pensionneering, in 1902, werd hij lam. Dapper heeft hij gestreden tegen deze wreesselijke bezoeking; alle mogelijke medische hulp werd ingeroepen, maar alles was te vergeefs. Hij zou van zijn bed niet meer opstaan en hij overleed zacht en kalm te 's-Gravenhage den 4den April 1911.

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.

TALEN: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCHE, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres Noordeinde 42b, boven maison Krul.

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK" en „OUD-WASSENAAR".

Kantoren { **WILLEM DE ZWIJGERLAAN 3, Den Haag, Telefoon SCHEV. 621.**
„KLEIN-HAESEBROEK", Wassenaar, „ HANG 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk

Die bouwt op „OUD-WASSENAAR" of „GROOT-HAESEBROEK".

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Uitmuntend ingericht HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR".

Gedurende de zomermaanden thee- en diner-concert. Uitstekende keuken, wijnen van bekende huizen.

Geregelde AUTO-DIENST op Den Haag, gemakkelijke verbinding met Rotterdam.

Inlichtingen te Kantoren der Maatschappij of bij de Architecten der Mij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS, Waldeck-Pyramontkade 133, Den Haag, Telef. Haag 2608.

Opgericht 1840. **Pianohandel.** Hofleverancier. Tel. 3689.

Hoofdvertegenwoordiger:
Kastner AutoPiano's. Schledmayer. Ritmüller. Rachals. Dörner.

ELECTR. PIANO'S „VIRTUOS".
ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.

Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.
C. F. VAN DER DOES,
L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

Frans van Wijk en Zonen,

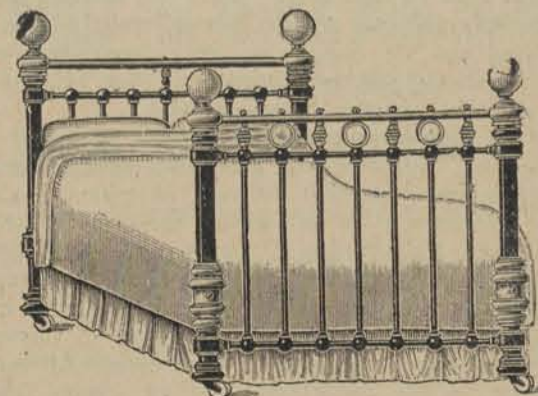
24 Vlamingstraat,
DEN HAAG.

Huishoudelijke-, Keuken-, Badkamer-
Inrichtingen.

Th. A. A. SIMONIS

34 GROENMARKT — OVER DE PRINSESTRAAT.

TELEFOON No. 2535 □ DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN.

— GROOTE KEUZE —
van af het beste tot het eenvoudigste.

MAGAZIJN GESLOTEN VAN HALF EEN TOT TWEE UUR.

WEST-INDIË.

SURINAME.

De Surinaamsche bladen, per laatste mail hier ontvangen, bevatten de eerste berichten over de aankomst der commissie uit Nederland. Reeds dadelijk is er rumoer in casa, en naar het schijnt, terecht. Aanleiding daartoe is een mededeeling van den gouv.-secretaris in het Gouv.-Advertentieblad van 23 Mei. Daarin wordt de komst der commissie ter kennis van het publiek gebracht, en namens den Gouverneur bekend gemaakt, dat een ieder, die in het belang van het in te stellen onderzoek mededeelingen wenscht te doen, deze schriftelijk kan inzenden aan den secretaris der commissie. De mededeeling van den gouv.-secretaris eindigt met deze opmerkelijke alinea:

„Wanneer bij de inzending het verlangen te kennen wordt gegeven om die mededeelingen nader mondeling voor genoemde Heeren toe te lichten, zullen deze, wanneer het noodig geoordeeld wordt en de tijd het veroorlooft, na overleg met den Gouverneur den inzender daartoe oproepen.”

Suriname van 26 Mei schrijft hieromtrent onder het hoofd: „Teleurstellend”, o.m.:

„De heer Fock had zeker aanzienlijk in achtiging gewonnen, hadde hij bij de advertentie de ingezetenen, die mededeelingen meenen te kunnen doen, waardoor de welvaart der kolonie bevorderd kan worden, of misstanden weggenomen, uitgenoodigd de Commissie te naderen en zich zonder schroom uit te spreken.

Nu de Gouverneur onomwonden verklaard heeft de Commissie bij het verzamelen van gegevens te zullen beïnvloeden, dat ZEx. zal aanwijzen, wie gehoord zal worden en wie niet; dat het geheim der mededeelingen niet verzekerd is — want ook tegenover den Gouverneur zouden velen geheimhouding wenschen — nu heeft de bewindsman zich blootgesteld aan een hard oordeel, dat wij niet wenschen te reproduceeren.

De indruk der advertentie is onbeschrijfelijk. Het vertrouwen in de Commissie is geschokt. Zij zal even wijs heengaan als zij gekomen is. Zij zal niets te hooren krijgen van hetgeen aan het leven der kolonie knaagt.

Over de algemeene toestanden zal zij slechts verneemen, wat de betrokkenen meenen, dat den Gouverneur welgevallig zal zijn.

Wie, die waarlijk iets te zeggen heeft, zal zich nu tot de Commissie wenden?

Ten eerste is het denkbeeld stuitend voor een man van eenige beteekenis, dat een aanvraag om gehoor kan afgewezen worden.”

Na nog eenige zeer interessante beschouwingen, komt het blad tot deze conclusie:

„Zoo zal de Commissie, welke fraaie economische plannen zij ook ontwerpen moge, een vertooning blijven, een tragische vertooning van gespannen verwachtingen en teleurgestelde hoop, aangezien de schoonste plannen schipbreuk zullen lijden op de klippen van wantoestanden, die ze niet heeft willen of mogen kennen.

Tenzij nog intijds een andere weg worde ingeslagen en de Gouverneur haar vrijlaat in haar doen, en haar inderdaad doet zijn een enquete-commissie, zooals zij bedoeld is en gehoopt werd te zullen zijn.”

Een gelijk betoog wordt door een inzender, onder het hoofd „Vertrouwen wakkend?”, in hetzelfde nummer van Suriname geleverd.

In niet minder afkeurenden zin spreekt de correspondent van de N. R. Ct. (nummer van 21 Juni, Avondblad B):

„Jammer, dubbel jammer daarom, dat reeds de eerste introductie bij het publiek twijfel doet ontstaan, in hoeverre die zoozeer noodige vrijheid — conditio sine qua non — een droombeeld wezen zal. De zaak is, dat de commissie zich niet zelf bij het publiek heeft vermogen aan te dienen, maar als onmondig kind aan de hand van den gouv.-secretaris, namens den gouverneur, in het officieele dagblad aan het publiek is voorgesteld.”

En verder deze zeer gegronde grief:

„In nog een opzicht heeft bedoeld bericht van den gouv.-secretaris vreemd aangedaan, n.l. door het voorbehoud bij het geven van gelegenheid tot mondelinge toelichtingen: „indien de tijd het veroorlooft.” Is dan de tijd aan deze Commissie van Onderzoek, van wie het wel en wee der kolonie in zoo hooge mate afhankelijk is, zóó krap en nauwkeurig op een dag toegemeten? Weegt ophoud van eenige dagen, weken zelfs dan niet op tegen het belang, verbonden aan volledige gegevens? Zie daar vragen, die door meer dan één mond geuit worden en die den ernst van de zaak in gevaar dreigen te brengen.”

Een hoogst verblijdend bericht bracht de N. R. Ct. van 2 Juni, Avondblad A, het telegram n.l. van

haar correspondent te Paramaribo, mededeelende, dat de Fruit Company heeft besloten de Congo-bacoven op te koop, maar zonder geldelijken steun aan de planters te verstrekken voor de cultuur.

Om de redenen, in vroegere nummers van dit Weekblad aangegeven, mag deze onthouding van geldelijken steun door de Fruit Company niet betreurd worden. Integendeel. Het ligt voor de hand, dat de Commissie nu zal adviseeren tot oprichting van een landbouwbank met Staatssteun, waarvoor de correspondent van de N. R. Ct. onlangs een krachtig pleidooi leverde.

In dit verband moge hier herinnerd worden aan het slot van de rede van den Minister van Koloniën op de vergadering van het Kon. Ned. Aardrijksk. Genootschap te Amsterdam op 17 Juni. Na de hoop te hebben uitgesproken, dat anderen het spoor van de heeren Kayser en Hulk zouden volgen, zeide Z.Ex.: „Maar vooral in deze beteekenis, dat ons geheele volk zich zal voelen aangegrepen, om aan de kolonie Suriname die aandacht te wijden, welke zij verdient. Nu zij bekend is, rust op ons de plicht haar tot bloei te brengen!”

Aanvaardt het Nederlandsche volk dezen plicht, dan kan de kolonie den geldelijken steun van een Amerikaansche trust best missen.

* * *

In haar nummer van 2 Juni geeft De West onder het hoofd „De Salvessaan-Brigade” een merkwaardig stuk geschiedenis van Suriname, dat ook in de kolommen van dit Weekblad verdient bewaard te blijven; het blad schrijft:

„Wij zijn thans in de gelegenheid een meer afgerond overzicht te geven van de werkzaamheden der salvessaan-brigade in de yaws-inrichting op Groningen.

Het is geen kleinigheid, een inrichting van meer dan 300 patiënten aan zoo'n ingrijpende kuur te onderwerpen. Zeer wenschelijk is het in zoo'n geval, dat de patiënten zelve het nut inzien. Dit kon niet beter geschieden dan door van te voren eenige patiënten in te spuiten. Allereerst werden daartoe de zes ergste patiënten uitgezocht. Overdekt met afzietelijke zweren, werden zij naar het hospitaal te Paramaribo opgezonden, ingespoten, en..... na 14 dagen hersteld ontslagen. Enkele der herstelden werden, bij wijze van reclame, op Groningen vertoond, waar zij de volle belangstelling hunner vroegere lotgenooten hadden. Dezelfde proef werd herhaald met nog 4 patiënten, en daarna weder met 6, allen met denzelfden uitslag, en met het gevolg, dat de andere zieken op Groningen van verlangen popelden om ook te worden behandeld.

Toen volgde de generale inspuiting.

De salvessaan-brigade, die naar Groningen vertrok, bestond uit een veertigtal personen, geneesheeren, studenten, verbandmeesters, oppassers, en... niet te vergeten... spijsmeesters. Want, zou er gedacht moeten worden aangepakt, er was dan ook gezorgd, dat de verloren krachten ter dege konden worden aangevuld. Dr. Koch, de ziel der onderneming, schittert niet alleen door zijn talenten als geneesheer en organisator, ook op culinair gebied weet hij uitstekend de leiding te geven. Een stevig maal, een goed glas wijn — zoo dacht hij zeker — dat houdt de stemming er in. En de uitkomst heeft hem gelijk gegeven. Van het begin tot het eind heerschte er een opgewekte stemming. Geen enkele wanklank werd vernomen. En het werk vlotte uitstekend.

Het eerste gedeelte van de brigade kwam op Groningen aan op Donderdag 18 Mei. Denzelfden dag werden ingespoten 10 patiënten, en op de volgende dagen respectievelijk 63, 101, 44, 50, 39, 14, 7. Totaal 325.

De inspuiting geschiedde intraveneus (direct in de aderen), doch was zoo goed als pijnloos door plaatselijke verdooving met cocaïne-adrenaline. Met de patiënten werd dan ook niet de minste moeilijkheid ondervonden. Vooral in de kinderafdeeling had men een huil-concert verwacht. Maar wat viel dat mede! Er waren er, die onder de behandeling in slaap vielen. Een paar groote bussen suikergoed deden hier wonderen. Die bussen met haar verleidelijken inhoud namen zoozeer de aandacht in beslag, dat de kleinen vergaten te letten op de doktoren met hun groote witte jassen, gewapend met pincet, naald, flesschen, sublimaat, salvessaan, watten, en verdere griezelige toebereidselen, die in gewone omstandigheden voldoende zijn om den patiënt te doen rillen van angst.

Kinderen beneden drie jaar werden niet intraveneus, maar intramusculair (in de bilspier) ingespoten.

Naar mate het werk vorderde, vermeerderden de werkzaamheden.

De inspuiting brengt een groote reactie te weeg, zich uitende in koorts, die soms tot 40 graden stijgt,

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörcher

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

ALLE præparaten der firma **KRAEPELIEN & HOLM** te Zeist, dus ook de Salmiak-Pastilles en Mentha-Pastilles, zijn uitsluitend verkrijgbaar in origineele verpakkingen waarop de naam **KRAEPELIEN & HOLM** voorkomt; men late zich dus geen minderwaardige namaak in de hand stoppen.

MAISON DROUOT

DEN HAAG
LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2. - TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
KUNSTVOORWERPEN.

BERLIJN.

HOTEL HOF VON HOLLAND, LOUISENSTRASSE 38.

HET EERSTE EN EENIG HOLLANDSCH HOTEL IN BERLIJN.
Kamers met 1 Bed van Mark 2 af, met 2 Bedden van Mark 4 af.
5 min. van BAHNHOF FRIEDRICHSTRASSE.
3. " " UNTER DEN LINDEN.

Minzaam aanbevelend, J. VAN VEELLEN.

Gescher & Kemper

DEN HAAG - VLAMINGSTRAAT 22.

Tapijten - Meubelen

DE VRIES & CO. - PRINSESTRAAT 17

behandelt alle passages en verzendingen naar plaatsen in Ned.-Indië, Afrika, Amerika, Australië en Azië, en sluit alle soorten Assurantiën (Zee-, Brand-, Inbraak-, Ongelukken-, enz.) tegen de billijkste prijzen en voordeeligste condities.

Naar de(n) Oost!

OPMERKINGEN VAN EEN INDISCHMAN,
DOOR CREUSESOL.

Gebonden f 1.80.

Uitgave van W. LEIJDENROTH VAN BOEKHOVEN,
UTRECHT.

doch betrekkelijk spoedig weder verdwijnt. Zulke patiënten eischen natuurlijk voortdurend toezicht. Den vierden dag na de inspuiting worden alle patiënten bagezien. Van af dien dag mag de patiënt weder zijn gewoon dagelijksch bad nemen, doch nog steeds onder medisch toezicht. Al de kinderen — er waren er 112 — moesten worden gewogen. Aan hen wordt een kleinere dosis toegediend, naar verhouding van het lichaamsgewicht. Weer een ander tijd-roovend werkje was het verwijderen van de agraves (stalen pennen), waarmede de spuitopeningen in den arm worden gedicht.

In weerwil van al die gecompliceerde werkzaamheden, heeft zich geen enkel ongeval voorgedaan, geen infectie, geen afsterving van weefsel door verkeerde inspuiting, absoluut niets. Hulde daarvoor aan de gansche brigade!

De uitwerking van de inspuiting was weder verrassend als gewoonlijk. Een zeer frappant geval leverde een vrouw, die al vier maanden bedlegerig was door yaws. Zij moest worden gedragen naar de plaats van inspuiting. Den volgenden morgen kon zij zich vrij voldoende bewegen, en denzelfden middag kon zij, met eenige moeite nog, het etablissement rondloopen. Nog een dag later had zij het normaal gebruik van alle ledematen terug. Dit geval maakte kolossalen opgang.

Een der mannelijke yaws-patiënten op Groningen was reeds vier jaar onder behandeling. Een salveraan-inspuiting genas hem in twee weken.

Vrijdag 26 Mei keerde de brigade te Paramaribo terug.

Thans, een week later, is het grootste deel van de patiënten reeds als hersteld ontslagen. Bij drommen ziet men dezer dagen herstelde yaws-patiënten naar de rivierbooten trekken, om terug te keeren naar de plantages, waar zij behooren.

Dinsdag werd door Dr. Koch een laatste algemeene inspectie gehouden van de overgebleven patiënten op Groningen. Slechts bij twee patiënten bleek tot dusverre de uitwerking van de inspuiting niet radicaal te zijn, hoewel eenige verbetering valt te constateeren. Men zal nog eenige dagen afwachten, waarna, zoo noodig, dit tweetal opnieuw ingespoten zal worden.

Het etablissement op Groningen kan nu worden opgeheven. Nieuwe gevallen van yaws of recidiven, die zich mochten voordoen, kunnen in het militair hospitaal worden behandeld.

Hoeveel recidiven zich zullen voordoen, is natuurlijk niet vooruit te zeggen. De ondervinding, tot dusverre opgedaan, is zeer bemoedigend. Op 10 Januari j.l. zijn de inspuitingen in Suriname begonnen. Sedert zijn in totaal 550 yawslijders behandeld. Op dit aantal is tot dusverre slechts één recidive voorgekomen. Het betrof een der eerst ingespoten Javanen, bij wien de ziekte opnieuw uitbrak. Het bleek echter, dat het middel (intramusculair toegepast) nagenoeg niet door het bloed was opgenomen, doch tusschen de spieren ingekapseld was blijven zitten. De patiënt werd opnieuw ingespoten en is nu bijna beter.

Wat met de vrij komende gebouwen op Groningen zal worden gedaan, is nog niet beslist. Zeker verdient het aanbeveling een klein hospitaalje ter plaatse in te richten, zoodat ernstige patiënten op Groningen door den geneesheer kunnen worden behandeld."

Tot zoover dit hoogst merkwaardig verslag. En nu een vraag: ligt het niet op den weg onzer Regeering om aan den weldoener der menschheid Ehrlich en diens Japanschen medewerker Hata eene onderscheiding, en wel een hooge, toe te kennen?

Nog steeds houdt het Chineezen-vraagstuk de gemoederen in Suriname bezig; de West schrijft in haar nummer van 2 Juni:

„Met het s.s. Croix zijn weder vijf en zestig Chineezen hier aangekomen.

Dit beteekent, dat weder 65 Surinamers zich gereed kunnen houden om hun plaats in den handel af te staan aan vreemdelingen.

Zoo naderen wij met rassche schreden de „oplossing“ van het Chineezen-vraagstuk. Over tien jaar zullen zij de alleenheerschappij hebben in den handel van Suriname."

Over dezelfde aangelegenheid schrijft Suriname van 2 Juni:

„De Chineezen vloed. — Gisteren namiddag kwamen per s.s. St. Croix aan een zestigtal Chineezen: De meeste hunner zijn door alhier gevestigde landgenooten geïmporteerd, terwijl de overigen uit eigen middelen overgekomen zijn.

Naar wij vernemen, kan binnenkort een tweede bezending tegemoet gezien worden.

De new-comers zijn allen natuurlijk voor den handel bestemd.

Over eenige dagen zullen weer een aantal nieuwe winkeltjes verrijzen of zullen eenige gevestigde Chineezen, die tot over de ooren in de schulden zitten hun biezen naar China pakken na hunne zaken verkocht te hebben aan de nieuwkomers."

Een aangenamer bericht moge dit overzicht besluiten: De Surinamer verneemt, dat de Nederlandsche Regeering in onderhandeling is met de K. W.-I. Mail om ook na een eventuele staking der bacovencultuur, de wekelijksche vaart tusschen Paramaribo en New-York te onderhouden.

Wordt de bacovencultuur met de Congo-varieteit voortgezet, dan kan de wekelijksche vaart niet uitblijven, maar hoe het ook zij, de poging van de Regeering verdient waardeering.

WAT DE INLANDER ZEGT.

In Memoriam. Wijlen Raden Asmono, leeraar aan de Kweekschool te Probolinggo. Aan de Taman Pengadjar 1911 no. 7, ontleenen wij:

In den nacht van Zaterdag op Zondag 19 Febr. 1911, stierf op den leeftijd van 64 jaren, de heer Raden Asmono, in leven leeraar in de Javaansche taal aan de kweekschool te Probolinggo. In het jaar 1847 te Trenggalek geboren, wist hij, door eigen studie, het zoover te brengen, dat hij in 1865 als onderwijzer in de Javaansche taal daar ter plaatse kon optreden en in het jaar 1876 in diezelfde functie als leeraar aan de kweekschool kon overgaan. Raden Asmono kon dus wijzen op een diensttijd van bijna 45 jaren.

Dat de regeering zijn arbeid wist te waardeeren, bleek uit de toekenning van de zilveren medaille van verdienste en den titel van Raden.

Bij gelegenheid van de teraardebestelling, waren, behalve alle Nederlandsche en Javaansche leeraren van de opleidings- en kweekscholen, ook vele Javaansche hoofden tegenwoordig, om van hunne belangstelling en deelneming te doen blijken, terwijl uit de door den Directeur der instelling gehouden grafrede bleek, hoezeer de arbeid van Raden Asmono door allen op prijs werd gesteld en zijn persoon hoog werd geacht.

Hij was in den volsten zin des woords een voorlichter op het Javaansche taalgebied.

Het dienstjubileum van Raden Kamil. De adjunct-inspecteur bij het Inlandsch Onderwijs in de IIe afdeling (Semarang), Raden Kamil, vierde op Zaterdag 4 Maart 1911 zijn jubileum, als zijnde het op dien dag 30 jaar geleden, dat hij in gouvernementsdienst trad. De jubilaris werd feestelijk ontvangen in het gebouw van de Ie klas school te Tawang (Semarang), hetwelk, evenals de voor hem opgehouden zetel, met bloemen was versierd.

In de school waren alle Inlandsche onderwijzers en leerlingen vereenigd om hun chef hunne gelukwensen aan te bieden, die voor de toegebrachte hulde zijn dank uitsprak en alle aanwezigen op versnaperingen onthaalde.

Des avonds werd het feest, onder het afsteken van fraai vuurwerk, ten huize van den jubilaris voortgezet, die een overzicht gaf van zijn geheele ambtelijke loopbaan, welke rede werd beantwoord door den architect, Raden Atmodi Rono, die daarbij, namens de aanwezigen, nogmaals de beste wenschen aanbode.

In de Taman Pengadjar van dit jaar, No. VII, wordt de hoop uitgesproken, dat Raden Kamil nog vele jaren onder de gelukkigste omstandigheden zijn tegenwoordige functie zal mogen vervullen en tot geluk van de Inlandsche bevolking werkzaam moge zijn.

Het inl. bestuurspersoneel in de afd. Boeileleng (Bali en Lombok). Blijkens eene mededeeling in de Pemberita Betawi van 7 April 1911, no. 79, bestaat het voornaamste Inlandsch bestuurspersoneel in de afdeling Boeileleng uit één Sédahan Agoeng en negen Poenggawa's.

De tegenwoordige titularissen zijn: 1. Ida Bagoes Gèlgel, Sedahan Agoeng; 2. Ida Bagoes Soerja, Poenggawa van het district Pengastoelan; 3. Ida Madé Poetra, Poenggawa van het district Bandjar; 4. Ida Njoman Oka, Poenggawa van het district Sawan; 5. Ida Goesti Tjakra Tanaja, Poenggawa van het district Soekasada; 6. Ida Goesti Kioet Djilantik, Poenggawa van het district Tingaradja; 7. Ida Ktoet Bagoes, Poenggawa van het district Djinnang dalem; 8. Gdé O, Poenggawa van het district Koeboetambahan; 9. Madé Geloh, Poenggawa van het district Bondalem; 10. I Madé Gèlgel, Poenggawa van het district Tedjakoela.

PEEK & CLOPPENBURG
 - Wagenstraat 12-14-16 -
 Spuistraat 13 - DEN HAAG.
 VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
 □ UITRUSTINGEN □
 □ HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN □

C. FORTMANN,
SPIJSTRAAT 10, DEN HAAG.

GROOTSTE KEUZE
 in TAFELSERVIEZEN, GLASWERK, LEPELS, VORKEN,
 :- MESSEN, LUXE en HUISHOUELIJKE ARTIKELEN. :-
 Verzendingen onder garantie van gawe overkomst.

H. ZUMPOLLE - 's-Gravenhage
 VEENESTRAAT 29 — Teleph. 4105.

KOFFERS, TASSCHEN, LEDERWAREN.
 Grootste en meest gesorteerde Magazijnen
 in NEDERLAND.

Vraagt GEÏLL. PRIJSCOURANT.

EERSTE ROTTERDAMSCHER ROTTERDAM,
 Oudehavenkade No. 1, Plan C.
 Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië:
 De Heeren VAN HEUSDEN en MEES,
 Kali-Besar, Batavia.
 Zeer vrijgevege Polisvoorwaarden.

VERZEKERING.

BREDA.
 BOSCHRIJKE OMGEVING.
 WONINGINRICHTINGEN
 in huur.
 Groote Markt 50. P. HEIJMAN.

F. L. VAN BOMMEL,
 VLAMINGSTRAAT 8-10 - DEN HAAG.
 TELEFOON 5501.

DAMES- EN HEEREN MODE-ARTIKELEN
 HANDSCHOENEN
 Speciale Afdeling Heerenhoeden en Petten

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
 Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.
 Aanbevelend, v. ZEBEN.

Van deze tien personen zijn de vijf eersten afkomstig van scholen; Ida Goesti Tjakra Tanaja (no. 5) spreekt zelfs de Nederlandsche taal. Hij genoot het onderricht aan de opleidingsschool te Probolinggo en is nog zeer jong.

De andere functionarissen hebben geen onderwijs in Westerschen zinn ontvangen.

Waar dus de helft der toongevendste hoofden reeds eenige Westersche ontwikkeling hebben opgedaan, daar mag zeker wel worden verwacht, dat menige bestuursmaatregel ten goede, in het belang van de volksoontwikkeling, zal worden genomen en dat van Inlandsche zijde zeker de aandacht zal worden geschonken aan de opheffing van het Balisch bijgeloof dat op het eiland nog zoo welig tiert.

Zoo zou men, meent het blad, al dadelijk kunnen opheffen de Balische instelling van de manaksalah. Hieronder wordt verstaan de moeder van tweelingen, waarbij de zoon het eerst ter wereld komt en daarna de dochter. Komt echter de dochter het eerst ter wereld, dan wordt zulks „boentjing” genoemd.

Men dwingt die gezinnen, die als onrein worden beschouwd, zich naar het kerkhof te verplaatsen, alwaar door de bevolking voor hen een hutje ter bewoning wordt gebouwd. Zulk een Balische begraafplaats ligt gewoonlijk op een uitgestrekt, eenzaam terrein, waar, volgens het volk, allerlei booze geesten huizen. Het verwijderde gezin, wordt, onder die omstandigheden, na een paar dagen verblijf, al spoedig weemoedig, angstig en zenuwziek, met het gevolg, dat menig kind dan ook nimmer meer het dorp terugziet, helgeen trouwens de bedoeling schijnt te zijn.

Een oud graf (tjandi) te Koedoes. Volgens mededeeling in de *Bromartani* van 9 April 1911, no. 29, stelt de heer Leydie Melvil een onderzoek in naar een oud graf (tjandi), hetwelk in de kampong Kaoman, aan de Oostzijde van Koedoes is gelegen en opgericht zou zijn, toen, nu ruim 400 jaar geleden, de Islam op Java werd ingevoerd. Hoewel de steenen reeds zichtbaar zijn, zoo is het graf zelf toch niet beschadigd. Om het graf aldus te behouden, zullen echter voorzietingen noodzakelijk zijn.

Volgens de volksoverlevering zijn de namen van de Arabieren, die het eerst den Mohamedaanschen godsdienst op Java leerden: Sjeh Bela Beloe en Sjeh Mahoelono Magribi. Beiden zijn op Djocjasch gebied begraven, doch voor hen werd toch ook dit graf te Koedoes opgericht.

De Mohamedanen beschouwen beide Arabieren als heiligen en daarom wordt het graf ook dikwijls door vele Inlanders bezocht.

WAT DE CHINEES VERTELT.

China in gevaar. Aan een artikel onder dit hoofd, voorkomende in de *Djawa Tengah* van 25 Maart j.l. no. 58, wordt het navolgende ontleend:

Uit hoevele monden van Chineezzen, die oprechte liefde hebben voor hun moederland en voor hun stam, hoort men, zegt de schrijver, met name Azia Timor, niet telkens de zucht slaken: China is in gevaar. Dat komt, omdat zij niet alleen weten het bestaande gebrék aan aaneensluiting van het Chineesche volk moet leiden tot verlies van de zelfstandigheid des Rijks, maar ook omdat de Westersche politiek nog zoovele geheimen in zich sluit, die, uit winstbejag aansturen op datzelfde einddoel.

Welke die geheime bedoelingen en middelen zijn, valt niet zoo gemakkelijk te raden voor den buitenstaander, daarvoor zou deze veel in het land moeten reizen, en zich in betrekking moeten stellen met tal van vertrouwde hooge en lagere bestuursambtenaren, die in de gelegenheid zijn kennis te nemen van de actie der toongevende Westersche vreemdelingen.

De tegentwoordige toestand van China, is te ernstiger voor het Chineesche volk, omdat het der regering de grootste moeite kost haar geduld te beheerschen, en het meerendeel der Chineesche ambtenaren niet berekend zijn voor hunne taak. Dientengevolge dwalen zij zoo dikwijls in hun optreden en zijn zij, ook uit vrees voor eigen leven, gedeeltelijk althans, niet bestand tegen het brutaal en overmoedig optreden van het Westersch element, dat van welwillendheid bij tekortkomingen niets wil weten, geen vergiffenis kent en bij elke voorkomende gelegenheid een stuk grond van China in beslag neemt.

De schrijver heeft dan ook volstrekt geen vertrouwen in de handelingen van de Europeanen. In de havens langs de kust van China, die voor den algemeenen handel zijn opengesteld, kent het volk den vreemden Consul wel. Men ziet zijn fraaie woning en het goed onderhouden erf, maar het volk weet niet, dat als de aanvraag in eigendom van een stuk grond binnenkomt, die daad een begin is van uitvoering van de in geleidelijke bezitnemings van één geheele provincie.

In het met de Engelsche regering gesloten contract van 1859, werd het belijden van ieders godsdienst geëerbiedigd, doch nauwelijks was de overeenkomst gesloten, of, in navolging van het voorbeeld van Amerika, zag China het aantal Engelsche missionarissen telken jaren op onrustbarende wijze toenemen. Op zichzelf zijn die zendelingen natuurlijk geen slechte menschen, maar of zij nuttig zijn voor het Chineesche volk is een andere zaak. Zij weten heel aardig te praten en te vertellen, doch verspreid als zij zijn over het geheele land, weten zij, door hun heerschzucht, ook veel moeilijkheden in het leven te roepen.

Het ergste in deze is wel, dat, als zij door hun menschlievenden bijstand, in geval van ziekten en ook van zaken, de harten van het volk hebben weten te winnen, zij de oogen van dat volk openen, en daarbij wijzen op de gebreken van het Chineesch Staatsbeleid en het zelfs tegen het wettig gezag opstoken. Ontstaan op die wijze verwikkelingen, welke niet uit kunnen blijven, dan moeten de Westersche mogendheden de rust weder herstellen en ziet men op zekeren dag de noodige oorlogsschepen op de reeden ankeren en de medegevoerde militaire macht ontschepen. Voor de verleende bescherming moet de Chineesche regering schadeloosstellen en het einde is wederom afstand van een stuk grondgebied. Zoo is de verijdende politiek van de Westelingen, zegt de schrijver.

Een toongevend mandarijn, die door tal van aanrakingen met verschillende aanzienlijken en door zijn hooge functie te Peking, wel in staat is de Westersche politiek te kennen en te doorgronden, sprak op eene samenkomst aldaar als zijne meening uit, dat de actie der zendelingen, onder den schijn van verspreiding van den Christelijken godsdienst, een politieke ondergrond had en beoogde de hartstochten van het Chineesche volk op te wekken en het gezag in het algemeen in moeilijkheden te brengen.

De Chineesche Regeering echter drong nog nimmer haar godsdienst aan een ander volk op.

Aan het verzoek der Westersche Mogendheden, handelsovereenkomsten met China te sluiten, voldeed de Regeering, doch de uitkomst is geweest, dat het Europeesch element thans in de havensteden de lakens uitdeelt.

De administraties van de douanen en van de Posten berusten in handen van Europeanen, die zich allen en overal vrij in China kunnen bewegen en wien het daar goed gaat, terwijl de Chinees of de eigenlijke bewoner zich voelt als te zijn in een hel en ten achteren gesteld. Zijn overtreding toch wordt zwaarder gestraft en de door hem betaalde rechten der douanen, zijn hooger dan die van den European.

Nu zegt men wel, dat de European handel drijft met den Chinees, maar welk een vergif bracht gene niet in het land in den vorm van opium en alcohol, twee gevaren, die het Chineesche volk, met het oog op zijne ontwikkeling, niet moet onderschatten.

Anderen beweren, dat het Westen niets als goeds bracht in het Oosten, doch de Chinees denkt daarover geheel anders, wetende, dat er geen dag voorbijgaat of er ontwikkelen zich geschillen en hooglopende onaangenaamheden met de Westelingen. In dien toestand vond de Boxeropstand zijn oorsprong en dat die niet tot zijn recht is gekomen, is alleen gelegen in het feit, dat de handen en voeten van den leider, Prins Toang Koen Ong, door de Vreemdelingen werden gebonden.

Ook in het buitenland behandelt men den Chinees onbehoorlijk. In Amerika b.v. moeten de Chineezzen, bij aankomst, ook zelfs de ontwikkeldste, zich op een aangeduide plaats verzamelen, en worden dan bejegend als een kudde varkens of buffels, die naar een kraal worden opgejaagd.

In Canada eischt men vóór de toelating van een Chinees eene som van 500 dollars.

In Zuid-Afrika staat men vijandig tegenover den Chinees, en overal elders kan hij zich niet bewegen, of men eischt van hem een reispass.

Aldus wordt de Chinees door den Westering bejegend, terwijl deze in China overal vrijheid geniet en hem overal gastvrijheid wordt geschonken. Een allesbehalve zuivere rekening derhalve, die leidt tot schade van China. Toch zou men, tot op zekere hoogte althans, in die toestanden kunnen berusten en het goede van het Westen met meer welwillendheid willen beschouwen, ware het niet, dat de ondragelijke, ruwe en arrogante houding van den Westering den Chinees zoo ontzettend prikkelde. Niet alleen wil de European den baas spelen over den Chinees, maar hij wil zich ook stellen boven de hoogste Chineesche autoriteit en zodoende aan China het politie-karakter geven van onderhoorigheid.

Geen enkele Westersche maatschappij zou zulks aanvaarden, en evenmin op den duur het Chineesche volk. Daarom gaat dit nu te rade en zal het door het verwekken van onrust trachten den vreem-

P. ABRAHAMSON,

& HOFJUWELIER, &

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

— DEN HAAG. —

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

Voor gemeubileerde Woningen

wende men zich tot de Firma

N. V. W. CORSMIT BROSSOIS & Co.

Bezuidenhout no. 1 - Tel. 811 & 6423

die altijd Woningen beschikbaar heeft

— om direct te betrekken. —

Meer dan 100 tevredenheidsattesten ter inzage

A. SCHARENBERG,

HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN

HUISHOUDELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.

HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

HOYMAN & SCHURMAN.

Passages zonder verhooging van kosten te bespreken naar: Oost- en West-Indië, Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Australië, Engeland, Japan, China, enz.

Plezierreizen met speciale plezierboorten naar Noorwegen per Hamburg-Amerika-Lijn en P. N. O.

Assuranties, expedities, informaties, enz.

M. J. MEERTENS,

Piet Heinplein 1. — Telefoon 3218.

Firma HESSELS,

Danckertstraat 75 - 's-GRAVENHAGE.

WILT GIJ EEN LICHTEN VEERKRACHTIGEN TRED KRIJGEN EN BEHOUDEN, DRAAG DAN ONS VOETSTEUNEND MAATSCHOEISEL.

Speciale Inrichting voor voetlijders

Steunzolen systeem Dr. JAGERINK.

Voetcorsets „ Dr. MILO.

ELASTIEKEN KOUSEN en CELLULOÏD-CORSETS uitsluitend op voorschrift van H.H. Doktoren.

Firma OFFERHAUS & DE WAARD

(APOTH. ASS. N.W.)

Magazijn van Verband- en Ziekenverplegings-Artikelen- BINNEN- en BUITENLANDSCHE GENEESMIDDELEN ENZ.

Depôt van SUEZTHEE.

Geneeskragtige Wateren & Eau de Colognes.

COPERNICUSPLEIN 16 hoek VALKENBOSCHLAAN — DEN HAAG. — Telefoon 4353.

RIJWIELEN.

DE GLORIE VAN HOLLAND.

— PRIJSCOURANT GRATIS EN FRANCO. —

DESGEWENSCHT GEMAKKELIJKE CONDITIES.

COLUMBUSSTRAAT 76. - Tel. HAAG 2643. - Kantoor 8-6 uur.

H. W. DOHNA, Civ. Ingenieur, Fabrikant.

deling in China te bemoeielijken, zooals in het buitenland den Chinees wordt gedaan.

Het is de ruwe en hooghartige houding van den Westering, die het Chineesche volk wakker heeft geschud en de oogen heeft geopend voor het feit, dat het Chineesche volk zichzelf moet helpen. Het is ondenkbaar, dat het Mongoolsche ras, ter sterkte van 400 millioen zielen, geroepen zoude zijn tot slaaf te dienen van het Westersche ras.

De Aziatische bevolking moet zich daarom opmaken tot den strijd en de hinderlijke Westersche inmenging terugdringen tot waar zij behoort.

De Westering noemt deze actie het „Gele gevaar“. Aldus besluit schrijver.

Van Vreemde Koloniën.

BRITSCH KOLONIËN.

Hoe moeilijk het is met de traditie te breken ondervinden Hindoe-studenten in Br-Indië bij hun poging om de zeden ten opzichte van het huwelijk te wijzigen. Tot betrekkelijk kort geleden werd de jongen van 11 à 15 jaar uitgehuwelijkt aan een meisje van 7 à 10 jaar, door een overeenkomst van de wederzijdsche ouders, onder goedkeuring van de daartoe bevoegden der kaste, maar buiten eenige bemoeienis van het kinderlijke bruidspaar, dat voorloopig ook niet samen kwam. In den laatsten tijd is wat verbetering gekomen. De jonge mannen trouwen veelal tegen 't 20ste jaar, en 't wordt niet meer aanmatigend gevonden, als zij de hun toegedachte bruid ook zelf eens willen zien. De leeftijd der meisjes is ook zoo verhoogd, dat zij bij het vieren der trouwplechtigheid even als huwbaar te beschouwen zijn. Toch komen kinderhuwelijken nog veel voor.

Tevens zijn er onder de jongemannen geleidelijk meer gekomen, die besef krijgen van de verantwoordelijkheid, welke zij tegenover een te stichten huishouden op zich behooren te nemen. Vooral zij die zich een werkkring zoeken naar nieuwe begrippen, meer overeenkomstig de Westersche opvattingen, willen liever op later leeftijd trouwen, zoo o.a. de studenten in de rechten, in de medicijnen, e. d. Maar de ouders kunnen zich hiermede nog maar niet verzoenen; zij vinden het iets, dat tegen hun begrippen van traditie indruischt, wanneer een man zoo oud trouwt, en wanneer het huwelijk niet geheel door hen bedisseld en besloten wordt. Dit zou zich van zelf wel ten goede schikken, al zijn de bezwaren indedaad veel grooter, dan iemand zich kan voorstellen, die met die Hindoe-samenleving niet vertrouwd is, maar die traditie komt nog een hindernis opwerpen, waardoor de oplossing veel moeilijker wordt. Geen moeder bevaart haar dochter voor die studenten. Willen deze een huwelijk aangaan met een vrouw, die hun tot echtgenoot en gezellin zal zijn, en zien zij hiertoe uit naar een meisje van ongeveer 18 jaar, dan is dit nergens te vinden.

Een Indiër, die dezen strijd tusschen oud en nieuw bespreekt in „the Times of India“ (Ml. Edit. 3 Juni) weet geen oplossing aan te geven, die dadelijk doel kan treffen, maar hij meent reeds een ommekeer in de opvattingen waar te nemen, die het huwelijk geleidelijk nader zal brengen bij den leeftijd waarop man en vrouw volwassen zijn.

Een vrees, die, als zij gegrond is, voor het Nederlandsch-Indische leger ook van beteekenis is, wordt geuit voor de remonteering van de Br-Indische ruitery met Australische paarden. Australië zou zelf een grotere behoefte aan paarden krijgen, en Europeesche legers zouden bovendien hun ruitery van Austr. paarden willen voorzien. Duitsland wordt in dit verband genoemd. 't Zou zeker een bedenkelijk feit kunnen worden, want onze Ind. ruitery voorziet niet gemakkelijker in de bestaande behoefte, maar „waarschijnlijk“ komt het bericht ons niet voor, aangezien het Australische paard eigenschappen heeft waardoor het bij de vliegende paarden der Eur. cavalerie achter staat, terwijl 't aan een ander klimaat gewoon is en door den overtocht (vracht en verlieskans) zeer duur zou worden. Intusschen stelle het legerbestuur tijdig een onderzoek in.

De nu afgelopen conferentie der premiers van moederland en onderhoorigheden heeft in haar laatste zittingen nog eenige onderwerpen geregeld, die onze aandacht verdienen. Aangenomen werd: Vrijheid tot het sluiten van handelsverdragen met vreemde regeeringen, voor elk der onderhoorigheden, zonder voorkennis van of verbintenis voor andere deelen van het rijk. De wenschelijkheid werd uitgesproken een commissie te belasten met het brengen van meer samenwerking in de onderlinge handelsrelatiën en het overwegen in hoever de wettelijke regeling in dit opzicht voor

verbetering vatbaar is. Instemming vond het voorstel om aan te dringen op verlagings der doortochts-gelden voor het Suezkanaal, daar deze een te zwaar last op het scheepsverkeer leggen.

Toen de Dominions zelfbestuur kregen werd hun vrijheid gegeven het vraagstuk der naturalisatie naar eigen inzicht te regelen. De eene kolonie beijverde zich immigranten te trekken, de andere weerde ze eerder, speciaal de Indiërs en de Chinezen. Voor het tijdperk aangenomen om genaturaliseerd te kunnen worden, gold de tijd doorgebracht in een kolonie niet mee in een ander gedeelte van het Rijk. Wie genaturaliseerd is in een kolonie, is het daarom nog niet in een andere. De ter conferentie aangenomen beginselen, zullen de bestaande moeilijkheden voor een deel opheffen. Er zal zijn één nationaliteit voor geheel het Rijk (niet alleen dus voor het Vereenigde Koninkrijk). Daarnaast kan elk Dominion voorwaarden stellen voor naturalisatie in zijn gebied. Voor de Rijksnationaliteit zal een verblijf van, bijv. 5 jaar, in het overzeesche gebied dezelfde waarde krijgen als een verblijf in het moederland.

Met deze oplossing is de broederschap van allen die onder de Britsche vlag geboren zijn echter geenszins bedoeld en verzekerd. Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika hebben duidelijk uitgesproken, dat zij door deze conclusiën niet afzien van 't weren van Indiërs en (ook in Eng. gebied geboren) Chinezen. Allen zijn van Britsche nationaliteit, maar daarnaast staat de bijzondere nationaliteit van de kolonie, en hierover blijven de betrokken gouvernemen ten naar eigen inzicht beslissen. 't Ideaal is dus niet bereikt: the ideal would of course be one, zucht the Times.

Het sedert Augustus 1910 hangende proces tegen de van samenzwering verdachte instelling onder leiding van Pulin Behari Das, in Dacca, de hoofdplaats van Oost-Bengalen, is geëindigd met vrijspraak van de 42 beschuldigen. De verdenking van revolutionaire bedoelingen bij de vereeniging voor lichamelijke opvoeding en weldadigheid is onjuist gebleken. Het vonnis is nog aan revisie onderworpen.

Dat intusschen daar toch wel omwentelingsgeest schuilt, blijkt uit het tegelijkertijd uit Dacca ontvangen bericht van een op den sub-inspector of the investigation Department Raj Kumar gepleegden moord. De daders ontkwamen. Tevens wordt uit Madras de moord gemeld op den ontvanger der belastingen R. Ashe, door 'n Brahmaan verdacht van het schrijven van een pamflet: „Destruction of the English.“ Deze pleegde daarop zelfmoord.

FRANSCH KOLONIËN.

Bij de vliegspanning waarin ons land momenteel verkeert, vinde de vermelding een plaats van de beschouwingen door kolonel Hirschauer „directeur de l'aviation à Versailles“, ten beste gegeven, over de mogelijkheid om een geregelden dienst met vliegmachines over de Sahara te organiseren zoo Algiers met Soedan in gemeenschap stellende. De vlucht zal geen moeilijkheden veroorzaken, maar wel het gevaar van te moeten landen of van een ongeluk onder weg te krijgen, waarbij de woestijn, omdat zij woestijn is, dan met ellende en dood dreigt. Onvermijdelijk zal de vliegdienst daarom een telegraaf-aanleg door de woestijn vereischen, deze volgende zal de in nood verkeerende door het aanhechten van een telefoon berichten kunnen overzenden. Hierdoor zal het gevaar niet geheel weggenomen worden, maar toch in belangrijke mate verminderen.

De rapporteur voor de Senaat, de heer Gervais, heeft een uiteenzetting gegeven van de bestemming der leening van 100 millioen francs voor Indochina, die een goed begrip geeft van de voornemens der regeering. De militaire lasten moeten noodwendig verminderd worden. Behalve de voltooiing der in 1898 aangenomen spoorweglijnen, moet op groote schaal met aanleg van nieuwe worden begonnen. Was de geheele lengte 12 jaren geleden maar 238 K.M., thans bedraagt zij 1872 K.M., de nu ontwikkelde plannen zouden haar op 2174 K.M. brengen. Een werk van beteekenis voor de naaste toekomst, maar waarbij de rapporteur voegt, dat het toch nog maar een begin zal zijn. Lijnen, die uit een commercieel, oeconomisch en strategisch oogpunt onafwijsbaar noodig worden geacht, blijven dan nog buiten de ontwerpen. Er zullen meer leeningen noodig zijn, om, nog afgezien van hetgeen particuliere maatschappijen zullen doen, een land van 600.000 vierk. K.M. oppervlakte met 16 millioen inwoners, rijk in bronnen van allerlei aard en pas in den aanvang van zijn ontwikkeling, het spoorwegnet te geven, waaraan het behoefte heeft.

L. J. VAN DER MEER JR.

MAGAZIJN van Gemaakte Heerenkleeding en Kleeding naar maat.

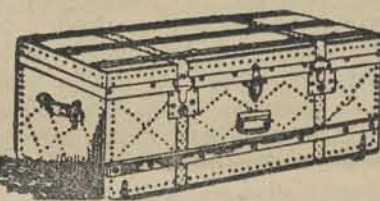
26A HOOGHE WESTEINDE.

TELEFOON 4018.

SOLIDE QUALITEITEN.

BILLIJKE PRIJZEN.

W. POPPINK, :- :- TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat 141-143, Den Haag. Geheel gepantserde Hutkoffers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 36 cM. hoog, m. bak . f11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog m. bak f12.—

RIPPEN

PIANOHANDEL
PIET HEINSTRAT 42
ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN

STEMMEN

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

NEDERLANDSCHE VEGETARIËRSBOND.

Secretariaat, Brochurehandel en Vegetarisch Bureau:

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn. LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE“

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA

KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

W. KALDENBACH - 2e Sweelinckstr. 111

DEN HAAG.

ATELIERS VOOR HET ONTWERPEN VAN EENVOUDIGE, GOEDKOOPE EN SMAAKVOLLE WONINGINRICHTINGEN.

Teekeningen en begrotingen gratis voor belanghebbenden.

BESCHAAFDE JONGE DAME, a.s. winter naar Oost-Indië vertrekkende, zoekt in aanraking te komen met een FAMILIE, die haar gedurende de reis de verzorging der kinderen zou willen toevertrouwen, tegen vergoeding van reiskosten.

Brieven onder letters „M. B.“ aan het BUREAU van dit Blad.

Tegelijkertijd is de aanleg van gewone wegen een eisch van het oogenblik. In de eerste plaats is het in goed bruikbaren staat brengen van den mandarijnen weg dwars door Annam, van noord tot zuid, noodig. Vervolgens is de gemeenschap met de binnenlanden van Laos en de hooglanden van Tonking te vergemakkelijken, om de mijrijdommen ontginbaar te maken.

Van niet minder belang dan de voormelde voorstellen is het verbeteren van de landbouwtoestanden door groote irrigatie- en drainagewerken. Hierdoor zal de bevolking van uitgestrekte landschappen in gunstiger omstandigheden worden gebracht.

De leening moet verder ten goede komen aan de uitbreiding van geneeskundige hulp en van onderwijs. Van den invloed der geneeskundigen verwacht men veel in Frankrijk niet alleen tot behoud en vermeerdering der bevolking, tot vermindering van de kwellingen door ziekte en zwakheid, maar ook als middel om de toenadering van de inlanders tot de overheerschers te bevorderen; de hulp veroverd de harten.

De vraag om onderwijs is in Indochina luider geworden sedert het voorbeeld van Japan een verlangen naar intellectuele ontwikkeling heeft doen ontwaken. Waar dat verlangen zich uit, wordt het plicht van het moederland geacht het niet te onderdrukken, maar het ten goede te leiden. De sommen, die het gewone budget beschikbaar stelt, zijn niet toereikend om de roeping der beschaving, die hierdoor is opgelegd, naar behooren te vervullen; er moet doortastend gehandeld worden, de leening-aanvraag erkent dit en vraagt er de middelen voor.

Na de emancipatie der slaven werden ter bevordering van den landbouw opgericht de koloniale banken van Guyana, van Martinique, van Guadeloupe en van Réunion. Inderdaad hebben slechts enkele bevoorrechten er nut van gehad, die groote sommen er uit betrokken. Nu doet de behoefte aan landbouwcrediet ook voor kleine ondernemingen zich meer gevoelen dan ooit. Daarom hebben die banken tot een reorganisatie besloten, die eensdeels zal bestaan in een fusie der versnipperde middelen tot één instelling, en anderdeels meer op 'toorspronkelijke doel gericht is. De voorstellers willen zelfs verder gaan, zij vragen van de regeering de opheffing van het aan de West-Afrikaansche bank verleende privilège, ten einde zoo ook deze instelling in hun combinatie te doen deelen. Maar deze zelf heeft hierin geen lust. Zij werkt met voorbeeldig succes en verlangt er dus volstrekt niet naar haar uitkomsten te huwen aan die van ondernemingen, wier resultaten tot nu toe geenszins bevredigend zijn geweest.

De Gouv.-Gener. van Indochina heeft een besluit uitgevaardigd, waardoor het gebruik van de Fransche maten en gewichten verplicht wordt gesteld en de controle er op geregeld wordt.

BELGIË.

Bij de verandering aan de ministerieele tafel, die in België heeft plaats gegrepen, heeft de heer Renkin den zetel voor koloniën behouden. Ook in de politiek ten opzichte van Kongo zal geen wijziging van beteekenis komen. Voortvarend als deze bewindsman zich getoond heeft, komt deze oplossing de beste voor.

De Koningin van België heeft den wensch uitgesproken, dat de opbrengst van den verkoop van de koninginbloem dit jaar bestemd zal worden voor de bestrijding der slaapziekte in de koloniën.

INGEZONDEN.

Zeer Geachte Redactie,

Ofschoon het mij wel wat bevreemdde, dat een ingezonden stuk als dat van Mr. G. D. Willinck in uw gewaardeerd blad opname heeft kunnen vinden (zie het nummer van 22 Juni j.l.), zoo ben ik u voor de plaatsing daarvan toch dankbaar. Immers, het fraaie stukje vormt een merkwaardig document voor de hoogst nette manieren van den inzender; de werkelijk faire wijze van polemiseren, die deze er op na houdt, wordt er goed door gekarakteriseerd. Hij verwachtte van mij niet, dat ik zijn waardig voorbeeld zal volgen; schelden en insinueren liggen gelukkig niet in mijn aard, en ik geef er de voorkeur aan, mijn kracht te zoeken in steekhoudende argumenten. Het spreekt dan ook wel van zelf, dat ik op zijne insinuaties niet wensch in te gaan. Alleen kan ik hem verzekeren, dat ik mij bijzonder gevleid gevoel, door hem tot de categorie „warhoofden” en „domooren” te worden gebracht. Want iemand, die in den waan verkeert, dat hij

alléén het weet, bevindt zich in een analoog geval als de beschonkene, die ieder ander voor dronken aanziet, behalve zich zelf. En wie Willinck's „Rechtsleven” gelezen heeft zal dan ook wel weten dat de inzender mij, door zijne classificatie, in waarlijk niet slecht gezelschap heeft gebracht. Voor het overige hecht ik aan zijn oordeel niet de minste waarde.

Met beleefden dank voor de plaatsing van bovenstaande regelen, noem ik mij,

Hoogachtend,

Uw Dw. Dr. j

F. D. E. VAN OSSENBRUGGEN.

Den Haag, 24 Juni 1911.

Het gele gevaar.

De Duitse Keizer heeft niet ten onrechte gewaarschuwd tegen het „gele gevaar”. De verbazende aanwas der bevolking van China — het hemelsche rijk — stemt tot nadenken en voorzorg. De organisatie van het Chineesche leger is thans nog onbeteekenend en de vloot nog weinig ontzagwekkend, maar sluiten Japan en China een verbond en neemt eerstgenoemde staat de organisatie van China's leger en vloot op zich, dan kan over vijftig jaar de toestand in Azië geheel veranderen en loopt daarna Europa gevaar van een invasie van het gele ras.

Wordt Azië, en dus ook Insulinde, overheerscht, en worden de Europeanen daaruit verdreven, dan zal overal zelfbestuur worden ingevoerd, tenzij de bevolking, bevreesd voor de tirannie der Chineezers, zich aansluit ter verdediging van hun land, bij de tegenwoordige beheerschers. Bestaat daartoe de mogelijkheid? Mijns inziens slechts op één wijze: op de vereeniging der geloofsleer van Jezus met dien van Mohamed, met terzijdestelling van alle fabelleer en onwaarheden, door schriftgeleerden en priesters uitgedacht, die beide geloofsleeren aankleven, op de eenige en zuivere aanbidding en vereering van den Almachtigen Wereldgeest, den Schepper van al het schoone, nuttige en wonderbare, dat het menschenoog aanschouwt, den Geestelijken vader, die alles wat leven heeft, bezielt, waardoor de ziel steeds een deel blijft uitmaken van den Schepper en dus onsterfelijk is en blijft.

In mijn jeugd heb ik platen gezien, waarvan de herinnering en de opgewekte afschuw mij steeds is bijgebleven. Het waren de martelingen en moordtooneelen waaraan de oorspronkelijke bewoners van het pas ontdekte en door de Spaansche en Portugeesche horden bezette Amerika bloot stonden. Met Priesters aan het hoofd woedden die monsters, welke den naam van Christenen droegen, tegen deze weerlooze menschen, die: „den Grooten Geest” vereerden en aanbaden en dus nader bij den waren Godsdienst waren dan de wreede kruisdragers.

Na Azië zal Europa aan de beurt komen om door de gele Japanners en Chineezers aangevallen te worden. Rusland zal alleen niet in staat zijn die invasie te weerstaan. Daarom is het noodig dat alle Europeesche staten een verbond sluiten, om geen oorlog onderling meer te voeren, maar allerlei geschillen te onderwerpen aan het Hof van Arbitrage te 's-Gravenhage. Zoowel door de ontzettende uitwerking der vuurmonden als door de geweren, die de lucht-oorlogs-machines met zich medebrengen, door de ontploffende projectielen, welke ze naar beneden werpen, is de oorlog onder beschaafde natien een onmogelijkheid geworden. Door de beperking der doode weermiddelen zullen de oorloguitgaven aanzienlijk verminderd worden. Algemeene weerbaarheid der mannelijke bevolking, reeds in den ouden tijd door Sparta aanbevolen en in praktijk gebracht, blijkt mij een gebiedende noodzakelijkheid.

K. H. O. VAN BENNEKOM.

Zeist, 21 Juni 1911.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Tijdschrift voor Economische Geographie.

De Juni-afl. bevat het slot van het artikel van den heer T. J. Bezemer, over „De economie der Javaansche desa”, welk slot de zgn. „nevenbedrijven” en de overige middelen van bestaan der inlandsche bevolking behandelt.

Voorts een zeer belangrijke beschouwing van Dr. E. B. Kielstra, getiteld: Geregelde stoomvaartdienst in Ned.-Indië, waarin de schr. o.m. met deugdelijke argumenten aantoonde, dat het subsidie aan de Koninklijke Paketvaart-Maatschappij (voor sommige harer lijnen) verleend, niet in de eerste plaats — zooals soms wordt beweerd — ten goede komt aan Ne-

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG
Tramhalte lijn 3 : : VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordelig van nieuwe of TWEEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

Waterproof!!

Mantels

Jassen.

Speciaal voor de Tropen.

Martin Schiff

36 Hoogstraat

:-: Den Haag. :-:

S. J. ROTTEVEEL,

Galileïstraat 58. — Telefoon 3197.

Koloniale waren, Comestibles.

B. DERKSEN

Brood- en Beschuifabriek

„De Oude Vette Hen”

bij het Raadhuis Den Haag Tel. 2480.

Geregelde bezorging door alle wijken van
Den Haag, Scheveningen en Rijswijk.

LUNCHROOM.

AFTERNOON-TEA.

Een Weduwe met dochter (onderwijzeres), wonende op een der beste standen van Arnhem, biedt aan, kinderen en Pension te nemen wier ouders in Indië zijn.

Beste referentiën staan ten dienste.

Brieven onder no. 125 aan het BUREAU van dit Blad.

N.V. Electriche Drukkerij

„Luctor et Emergo”

Telefoon Intercomm. 4424

's-GRAVENHAGE

Amalia van Solmsstraat 2-4

derlandsche kapitalisten, doch wél aan de Indische schatkist, den Indischen handel en de Nederlandsche nijverheid. Belangstellenden in de geschiedenis en de ontwikkeling van de stoomvaart in den Indischen-Archipel, raden wij ten zeerste aan dit met groote kennis van zaken geschreven artikel te lezen.

Neerlands-Indië.

Wederom is een afl. (de 9de) van „Neerlands Indië, land en volk, geschiedenis, bestuur enz.” verschenen. Ze bevat het slot van Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje's artikel over het Mohammedanisme, een hoofdstuk over „De vreemde Oosterlingen (nl. Chinezen, Arabieren en inlanders van Voor-Indië), door Dr. Hendrik P. N. Muller en het begin van hoofdstuk VIII: Nieuw-Guinea, door Mr. H. A. Lorentz. Ook deze afl. is keurig geïllustreerd.

De Katholieke Missiën.

In het Juni-Nr. mededeelingen over „De missie onder de inlandsche bevolking te Tandjong-Sakti” (slot), benevens een stukje, getiteld: Onder de bewoners der Tenimber-eilanden (Kei), door Pr. E. Cappers, waaruit blijkt, op welk een lage trap van beschaving deze eiland-bewoners nog heden ten dage staan. Onderlinge veeten worden nog steeds beslecht met het zwaard, niettegenstaande „de Compagnie zoo iets absoluut niet wil.”

De pest in het Malangsche.

J. A. Maronier geeft in het jongste Nr. van „Eigen Haard” een geïllustreerde beschrijving van de pest in het Malangsche en van de genomen maatregelen ter bestrijding dezer ziekte, waaruit men moet concluderen, dat het gouvernement op uitstekende wijze heeft ingegrepen en al het mogelijke gedaan heeft, om haar binnen een zeker rayon te beperken.

Een Indisch ingenieur, die met de besmette streek heeft kennis gemaakt, bevestigt dit ook in een Naschrift en ergert zich aan diverse Indische bladen, wier geschetter doet denken aan de aan wal staande „beste stuurhui”.

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Inhoud van dl. 4, afl. 5: Kultuurproeven met een zestal wildhoutsoorten, door H. ten Oever. — Enkele opmerkingen omtrent de voorschriften bij de boekhouding der exploitatie in eigen beheer, door de Wit. — Iets over oudere uitdunningen en den afzet van het dunsel, door V. R. — Hooger landbouwonderwijs, door v. d. B. — Productie van teakhout in Birma. — Houthandel te Hamburg in 1910. — Eenige wenken betreffende de bereiding en verpakking van rubber. — Referaten en vertalingen. — Boekbespreking. — Inhoud van tijdschriften.

Vezel-cultuur in Ned.-Indië.

In verband met de belangrijke uitbreiding, die de vezelcultuur in de laatste jaren in Ned.-Indië heeft ondergaan en met het oog op het a.s. vezelcongres te Soerabaja, is door het Departement van Landbouw een enquête gehouden over de uitgestrektheden, op 1 Jan. 1911 met vezel-leverende gewassen beplant. De resultaten daarvan zijn opgenomen in de „Korte berichten voor landbouw, nijverheid en handel” No. 14, waaraan wij de hoofdzaken ontleenen. Het aantal vezelondernemingen op Java bedroeg met ingang van 1 Jan. 1.1. 80. De uitgestrektheid der aanplantingen, met kapok, sisal- en manillahennep beplant, bedroeg 17.969 bouw. Door de bevolking werden 34.572,3 bouws beplant met kapok, katoen, agave- en pisangvezels. Totaal voor Java 52.541,3 bouws.

Het aantal ondernemingen op de Buitenbezittingen bedroeg 3, welke 237 bouws beplantten met manillahennep en kapok. Door de bevolking werden 12.965,5 bouws beplant met kapok, sisal- en manillahennep, katoen en andere vezels. Totaal Buitenbezittingen 13.202,5 bouw. Resumé voor geheel Indië: Met kapok beplant: 41.442 bouw; sisal- en andere agave-vezels 2.637,1 bouw; katoen: 12.527,7 bouw of totaal 65.743,8 bouw.

De Indische Mercur.

In No. 25 schrijft Dr. J. C. C. W. van Nooten nogmaals over „De Koloniale Landbouwschool” en hoopt dat bij de inrichting rekening zal worden gehouden met het feit, dat de landbouw in de tropen op gansch anderen leest geschiedt is, dan in gematigde luchtstreken. Ook om die reden acht hij het wenschelijk, dat hij, die het Programma zal moeten ontwerpen, zich op de hoogte gaat stellen van hetgeen aan onduidelijkheid in tropischen land- en tuinbouw is verricht in België, Frankrijk, Engeland en Duitschland.

Verder bevat dit Nr.: Ylang-ylang op Réunion, door Dr. J. Dekker. — Uitgestrektheid der vezelcultuur in Ned.-Indië. — Verslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Soerabaja over 1910. — Reglement van den Rijksvoorlichtingsdienst ten

behoove van den rubberhandel, en de rubbernijverheid. — Kultuurberichten (Suikerindustrie en grondhuurprijzen. — Koprakkeuring, enz.). — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen. — Nieuwe Maatschappijen, zoomede de overige vaste rubrieken. (Beide artikelen liggen ter leestafel, Heulstraat 17).

Gymnasium Willem III.

Door de Indische Universiteitsvereniging is aan den Gouverneur-Generaal en aan de Tweede Kamer een request ingediend, waarin wordt opgekomen tegen de voorgestelde opheffing van de afdeling B. van het Gymnasium Willem III.

Verscheidene argumenten worden in het request aangevoerd en verdeeld in twee groepen; de eerste betreffende de vermindering van sollicitanten naar het candidaat-bestuursambtenaarsschap, de tweede betreffende de kosten, verbonden aan de opleiding van afdeling B.

Bovendien laat de Universiteitsvereniging als „gevoels”-argument gelden, dat door de opheffing de eenige inrichting zou verdwijnen, waar Indische jongelieden met onbreekbare banden aan de Nederlandsche regeering worden verbonden, de eenige inrichting ook, waar de Indo hooger onderwijs kan genieten. De voorgestelde opheffing heeft menig Indisch gemoed met wrevel vervuld; daarin wordt gezien een poging om de Indo's kunstmatig een eind achteruit te dringen.

Ten slotte waagt adressante de vraag: of Zijne Excellentie het zal dulden, dat gewerkt wordt in een richting, die Indische jongelui losrukt uit het gezinsverband en op jongen leeftijd blootstelt aan de verzoeken van Den Haag en Leiden.

Voor een vollediger overzicht van den inhoud van het request zie men de Nieuwe Rott. Crt. van 24 Juni j.l., door haar ontleend aan de Java-Bode.

Ten slotte zij de aandacht gevestigd op de volgende, sedert het vorige overzicht, ontvangen uitgaven.

A. Limburg. De school in het Zendingswerk. Baarn Hollandia-drukkerij. (No. 4 der Serie: De Protestantische Zending).

Prof. dr. W. Volz. Die Religionslosigkeit der Kubus auf Sumatra (I. Ist es denkbar, dass die primitiven Kubus sich absolut ursprünglich erhalten konnten. — II. Ist überhaupt ein menschliches Wesen ohne Spuren von Religion denkbar?). In „Petermanns Mitteilungen”, Juni 1911.

Ch. A. van Ophuysen. Der Bataksche Zauberstab. (Internationales Archiv für Ethnographie, Band XX 1911. Heft 3).

J. Sibinga Mulder. Selectie van suikerriet. — Bijdragen tot de kennis van het klimaat van O.-Java. Weersverzicht van Maart, door M. Buisman. — Kort verslag over de voordracht van den heer Mr. C. Th. van Deventer (over de Brusselse tentoonstelling), door J. R. Beversluis. (Cultura, Juni '11).

Opiumfabriek. Verslag over 1910. Uitgegeven door het Departement van Gouvernementsbedrijven in N.-Indië (Batavia, Ruygrok en Co.).

Jaarboek voor suikerfabrikanten op Java. 16e jaargang 1911/12. Met kaart aangevende de ligging der suikerfabrieken van Java en Madoera (Amsterdam. J. H. de Bussy).

Nog eens Maleisch of Nederlandsch. — Nog eens de „Gids bij het huisonderwijs in Ned.-Indië (Nederlandia, Juni 1911).

Onze opleiding. — Getrouwd naar Indië. — Iets over de Lombok-expeditie van 1894, naefve geographie en Javaansche padvindere. — Drie gebruiken in de afdeling Bandjarnagara, door Soemitro (Indologenblad, 26 Juni 1911).

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags.

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padanger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, De Nieuwe Vorstenlanden, De Hofstad, 20 diverse Mateische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder: Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, Jong-Indië, De Boodschapper, Revue économique, Indische gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Sociaal Weekblad, Ned. Zendingsbode,

EVERSEN & Co.

Tasmanstraat 142-148.

Telefoon 1854. DEN HAAG.

STALHOUDERIJ.

Levering van maand-Équipages.

S. P. VAN DER MAREL,

COPERNICUSSTRAAT 123. hoek Beeklaan.

TELEFOON 9104Y.

HET ADRES voor KRUIDENIERSWAREN en COMESTIBLES.

5% dividend.

Er biedt zich aan

eene in alle opzichten aanbevelenswaardige ZEEBABOE.

Brieven onder letter X aan het BUREAU van dit Blad.

A. A. BOLT

CONFISEUR & PATISSIER

HOFLEVERANCIER

BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f

's-GRAVENHAGE

ECHTE INDISCHE SPEKKOEK

OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN”
HEULSTRAAT 19

VLEU PIA KUNSTSPEL- ORG VERHUUR. PIANO's van f5.— VLEUGELS „-8.— REPARATIE. RU Afd. Gebruikte SPECIALE INRICHTING voor de	DEN HAAG GOOSEN & SWAGERMAN BOEKHORSTSTRAAT 149.	GELS. NO'S. PIANO'S. ELS. p.m. of f50.— p.j. af. „-80.— „ „ STEMMEN. IL. Instrumenten. voor het GEREEDMAKEN TROPEN.
--	--	---

ONTWAKING

ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:

GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD.
BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSSELS
OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH.

BESTUURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwken” te Antwerpen.

Administr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam

Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—

Losse afleveringen f 0.30.

PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

Maandbericht van het Ned. Zending-genootschap, Indisch genootschap, Weekblad voor Indië met Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien.

Overdruk uit het negende jaarboek MCMXI van de vereeniging „Amstelodamum”. „Een Amsterdammer als pionier op Bali (Emanuel Rodenburg, 1597—1601), door J. F. L. de Balbian Verster”.

Het transport en verkeer, tijdschrift gewijd aan de belangen bij de scheepvaart, het spoorweg-, post-, telegraaf- en tolwezen enz., onder redactie van A. Verkerk.

Verslag van de Handelsvereeniging te Soerabaja over het jaar 1910”.

En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 187, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

Het Bat. Nieuwsblad t/m 24 Mei.

De Locomotief t/m 23 Mei.

Het Soer. Handelsblad t/m 23 Mei.

De Sumatrapost t/m 31 Mei.

De Sumatrabode t/m 24 Mei.

Tjahaja Sumatra t/m 22 Mei.

Ned.-Ind. Effectenblad No. 35.

De Ind. Mercuur No. 24.

Kort verslag verg. 2e Kamer St.-G.

Handelsberichten v/h Min. v. Landbouw.

De Banier No. 20.

De Indische Gids, Juli-afl.

Weekblad voor Indië No. 7 en 15 Mei.

MEDEDEELINGEN.

Van het Hoofdbestuur der Vereeniging.

Van den heer Fred. Oudschans Dentz te Paramaribo werd een present-exemplaar ontvangen van het supplement op de door hem in het jaar 1908 geschreven brochure „De Balata-Industrie in Suriname”.

Aan den schrijver werd de dank der Vereeniging betuigd, en het artikel is ter Leestafel, Heulstraat 17, neergelegd.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING der Vereeniging „Oost en West” op Zaterdag 8 Juli a.s. ten 2½ uur nam. te 's-Gravenhage, in het gebouw van de afdeling aldaar, Laan van Meerdervoort 187.

Punten van behandeling:

1. Opening.
2. Notulen der vorige vergadering (Zie Koloniaal Weekblad 14 Juli 1910 no. 28).
3. Verslag van de Vereeniging over het jaar 1910 (Zie Koloniaal Weekblad 1911, nos. 5, 6, 8 en 11).
4. Rekening en Verantwoording van het geldelijk beheer (zie blz. 11).
5. Jaarverslag Informatiebureau (Zie Koloniaal Weekblad 1911 no. 16).
6. Idem Studiecommissie (Zie Kol. Weekbl. 1911 no. 16).
7. Voorziening in de vacatures van het Hoofdbestuur. — Aan de beurt van aftreding zijn de navolgende dames en heeren a. Amsterdam, Th. Almerood; b. Apeldoorn, T. Gerdes Oosterbeek; c. Arnhem, L. A. H. Lamie; d. 's-Gravenhage, Mevr. M. ten Bosch—Bosscher, A. B. J. Prakken; e. Leiden, Prof. Mr. J. E. Heeres.
- De candidaten van het Hoofdbestuur zijn: a. Amsterdam, Th. Almerood en C. de Vries; b. Apeldoorn, T. Gerdes Oosterbeek en J. T. Visser; c. Arnhem, L. A. H. Lamie en H. J. Bauman; d. 's-Gravenhage, Mevr. M. ten Bosch Bosscher en Mej. Maarsche, A. B. J. Prakken en L. Th. Schneider; e. Leiden, nog in behandeling.
8. Benoeming der Commissie tot onderzoek der Rekening en Verantwoording.
9. Begroting 1912;
10. Onderwerpen voorgebracht door de afdelingen.
11. Hetgeen verder ter tafel zal worden gebracht.

E. VAN ASSEN, Secretaris.

Van het Informatie-Bureau:

(Heulstraat 17).

Voor den post-, telegraaf- en telefoondienst in Ned.-Indië worden gevraagd **telefoonopzichters** der 2de klasse.

Voor die betrekking komen in aanmerking zij die

in het bezit zijn van een diploma van met goed gevolg afgelegd eindexamen eener hooger burgerschool met vijfjarigen cursus, dan wel dat eener hooger burgerschool met driejarigen cursus en van de electro-technische school te Amsterdam.

Aan de betrekking is verbonden eene bezoldiging van f 150 's maands, met twee driejaarlijksche verhoogingen van f 25 's maands, alzoo tot een maximum van f 200 's maands.

De telefoonopzichters der 1ste klasse genieten eene bezoldiging van f 225 's maands, met twee driejaarlijksche verhoogingen van f 50 's maands, alzoo tot een maximum van f 325 's maands.

Zij die voor plaatsing in aanmerking wenschen te komen, behooren zich vóór 1 Augustus 1911 bij gezegeld adres te wenden tot het Departement van Koloniën, onder overlegging van de vereischte stukken.

(Ned. Staatscourant van 23 Juni 1911, No. 145).

Voor den post-, telegraaf- en telefoondienst in Ned.-Indië worden gevraagd **telegraafopzichters**.

In aanmerking komen zij, die in het bezit zijn van een diploma van met goed gevolg afgelegd eindexamen eener hooger burgerschool met vijfjarigen cursus, terwijl ervaring op het gebied van technische telegraphie tot aanbeveling strekt.

Aan de betrekking is verbonden eene bezoldiging van f 150 's maands met vijf driejaarlijksche verhoogingen van f 50 's mnds., alzoo tot een maximum van f 400 's maands.

Zij die voor plaatsing in aanmerking wenschen te komen, behooren zich vóór 1 Augustus 1911, bij gezegeld adres, te wenden tot het Departement van Koloniën, onder overlegging van:

- a. hun diploma;
- b. een bewijs van goed maatschappelijk gedrag, afgegeven na dagteekening dezer bekendmaking door den burgemeester hunner woonplaats;

- c. eene geboorte-akte;
- d. een door den Commissaris der Koningin in de betrokken provincie afgegeven certificaat van voldoening aan de wet op de nationale militie.

In het adres moet worden vermeld of de candidaat gehuwd is en c. q. het aantal zijner kinderen.

Door een vanwege het Departement van Koloniën in te stellen geneeskundig onderzoek zal moeten blijken, dat de uit te zenden persoon geschikt is voor den Indischen dienst.

Aan de uitzending is verbonden:

- a. overtocht voor Gouvernementsrekening als passagier der 1ste klasse, c. q. ook voor het wettig gezin;

- b. eene gratificatie voor uitrusting, ten bedrage van f 750 (zevenhonderd vijftig gulden);

- c. eene voorloopige bezoldiging van f 100 's mnds, ingaande met den dag van inschepping naar Nederlandsch-Indië tot dien, waarop het activiteitstrakement ingaat.

(Ned. Staatscourant van 23 Juni 1911, No. 145).

Ter benoeming tot aspirant-ingenieur bij den post-, telegraaf- en telefoondienst in Ned.-Indië kunnen ingenieurs derwaarts worden uitgezonden.

Ervaring op het gebied van zwakstroomtechniek strekt tot aanbeveling.

In aanmerking komen in de onderstaande volgorde:

- 1o. aan de Technische Hoogeschool te Delft gediplomeerde electro-technische ingenieurs;

- 2o. aan de Technische Hoogeschool te Delft gediplomeerde civiel- of werktuigkundige ingenieurs, in het bezit van eene aanteekening volgens art. 15 van het Koninklijk besluit van 4 Juli 1905 (Stbl. no. 227), of, zoo deze er niet zijn, zij die in het bezit zijn van een diploma voor electro-technisch ingenieur, behaald aan eene buitenlandsche Hoogeschool of Universiteit;

- 3o. aan de Technische Hoogeschool te Delft gediplomeerde civiel- of werktuigkundige ingenieurs;

- 4o. officieren, die hunne opleiding hebben genoten aan de Koninklijke Militaire Academie te Breda of aan het Koninklijk Instituut voor de marine te Willemsoord, mits in het bezit van een diploma voor electro-technisch ingenieur, behaald aan eene buitenlandsche Technische School of Universiteit.

Zij, die voor plaatsing in aanmerking wenschen te komen, behooren zich vóór 1 Augustus 1911, bij gezegeld adres, te wenden tot het Departement van Koloniën, onder overlegging van:

- a. hun diploma;
- b. een bewijs van goed maatschappelijk gedrag, afgegeven na dagteekening dezer bekendmaking door den burgemeester hunner woonplaats;

- c. eene geboorte-akte;
- d. een door den Commissaris der Koningin in de betrokken provincie afgegeven certificaat van voldoening aan de wet op de nationale militie.

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □

LAAN VAN MEERDERVOORT 187

□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS

- en allerlei SCHOTELS. -

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 — TORENSTRAAT 5-6

NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR

TELEFOON No. 2898 DEN HAAG

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENSTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

H. W. v. d. H. en I. M.

VERSCHIJNT IN 4 VERSCHILLENDE ÉDITIES.

Is U reeds geabonneerd? Zoo niet, lees dan dit oordeel!

Ieder verstandig man beschouwt het luttele bedrag voor een abonnement, als het aangenaamste en meest vruchtdragend leergeld, wegens de vele zakenkennis, die hij wekelijks uit het weekblad opdoet en het nuttig nieuws, dat hem 13 X voor 55 cts. wordt geboden.

Geef uw beroep en duidelijk adres op en U ontvangt fo. en gratis een proefnr. van het vakblad in uw bedrijf.

Administratie van het Weekblad,
AMSTEL 18, AMSTERDAM.

N. LOEB, Noordeinde 109.

Kleding en Meubilerie op termijnbetaling.

20 gulden, per maand 2 Gld.

40 " " " 4 "

60 " " " 5 "

Verschenen de DERDE DRUK van:

De Africhting van den Politiehond,
den Ambulance- en Oorlogshond.

EENE BEKNOPTTE HANDLEIDING

DOOR

M. KESSLER.

Bekroond met den Eersten Prijs op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA”, - gehouden van 22—24 April 1910 te AMSTERDAM. -

1e Druk December 1908
Prijz geb. f1.25 2e Druk Februari 1909 Prijz geb. f1.25
3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRICHE
DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO”
DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

In het adres moet worden vermeld of de candidaat gehuwd is en c. q. het aantal zijner kinderen.

Door een vanwege het Departement van Koloniën in te stellen geneeskundig onderzoek zal moeten blijken, dat de uit te zenden persoon geschikt is voor den Indischen dienst.

Aan de uitzending is verbonden:

- overtocht voor Gouvernementsrekening als passagier der 1ste klasse, c.q. ook voor het wettig gezin;
- eene gratificatie voor uitrusting, ten bedrage van f 1500 (één duizend vijfhonderd gulden);
- eene voorloopige bezoldiging van f 150 's mnds, ingaande met den dag van inschepping naar Nederlandsch-Indië, tot dien, waarop het activiteitstraktement ingaat.

Zij, die ter beschikking van den Gouverneur-Generaal worden gesteld, moeten zich verbinden tot teruggave van alle gelden, welke aan hen en te hunnen behoeve zullen zijn voldaan ter zake van overtocht en van gratificatie voor uitrusting, indien zij binnen den tijd van vijf jaren na aankomst in Nederlandsch-Indië, anders dan ten gevolge van welbewezen ziels- of lichaamsgebreken, buiten eigen toedoen ontstaan, uit 's lands dienst worden ontslagen, of indien zij niet binnen den hun aangewezen tijd naar Nederlandsch-Indië vertrekken, dan wel de reis derwaarts moedwillig afbreken.

De bezoldiging van adspirant-ingenieur bij den post-, telegraaf- en telephoondienst in Nederlandsch-Indië bedraagt f 200 's maands, terwijl bij goede plichtsbetrachting na twee jaren diensttijd bevordering volgt tot ingenieur, aan welke betrekking is verbonden eene bezoldiging van f 400 's maands, met zes driejaarlijksche verhoogingen, elk van f 100 's maands, tot een maximum van f 1000 's maands.

Ten opzichte van de bepalingen omtrent verlof, pensioenen, weduwpensioenen enz., staan deze ingenieurs gelijk met de overige burgerlijke landsdienaren in Nederlandsch-Indië.

Het activiteitstraktement gaat in Indië in met den eersten der maand, volgende op die, waarin de benoeming door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zal plaats hebben gehad en de betrekking zal zijn aanvaard.

(Ned. Staatscourant van 23 Juni 1911, No. 145).

Voor den post-, telegraaf- en telephoondienst in Nederlandsch-Indië wordt gevraagd een **instrumentmaker 1ste klas**.

Hij moet grondig bekend zijn met het instrumentmaken en in staat zijn alle herstellingen aan de gebruikelijke telegraaf- en telephoondienrichtingen en meetinstrumenten geheel zelfstandig te verrichten.

Voorts moet hij op de hoogte zijn van de stroomloopen en de werking en behandeling dier toestellen en in staat zijn die toestellen geheel zelfstandig te monteeren en te regelen, terwijl hij ook theoretische kennis moet bezitten.

Tot aanbeveling strekt voldoende kennis van de Duitsche en Engelsche talen, om daarin gestelde vaktijdschriften te kunnen lezen.

Aan de betrekking is verbonden eene bezoldiging van f 250 (tweehonderd vijftig gulden) 's maands, met vier driejaarlijksche verhoogingen van f 25 (vijf en twintig gulden) 's maands, alzoo tot een maximum van f 350 (driehonderd vijftig guld.) 's maands. Zij, die voor plaatsing in aanmerking wenschen te komen, behooren zich vóór 1 Augustus 1911, bij gezegeld adres, te wenden tot het Departement van Koloniën, onder overlegging van de vereischte stukken.

Aan de uitzending is verbonden:

- overtocht voor Gouvernementsrekening als passagier der 2de klasse, c.q. ook voor het wettig gezin;
- eene gratificatie voor uitrusting, ten bedrage van f 850 (achthonderd vijftig gulden);
- eene voorloopige bezoldiging van f 100 's mnds, ingaande met den dag van inschepping naar Ned.-Indië tot dien, waarop het activiteitstraktement ingaat.

(Ned. Staatscourant van 23 Juni 1911, No. 145).

Zoolang de voorraad strekt, zijn exemplaren van bovenbedoelde Ned. Staatscourant kosteloos te verkrijgen bij het Informatie-bureau, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Officiële Berichten.

Uit de Javascbe Courant van 19 Mei 1911. No. 40.

Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den chef bij de S.S. op Java C. W. Koch en aan den adj.-inspecteur van fin. E. Frieswijk.

Ontslagen: op verzoek eervol de adj.-administrateur F. W. Middleton; de klerk Mej. M. E. Hoete.

Benoemd: tot ass.-resident van Soerakarta A. H. Th. Hartvelt; van Blora M. Zandveld; van Banjoemas J. C. Meijer; tot predikant te Madioen P. I. Hage; tot adsp.-houtvester H. H. Geul; tot directeur der H. B. S. te Soerabaja Dr. A. J. A. Prange; tot voorzitter van den landraad te Pasoeroean Mr. A. J. Aeilkema; van Pasoeroean Mr. J. F. A. M. Buffart; tot hulpprediker te Batoegantong J. H. Letteboer; tot secretaris bij het dep. van gouv.-bedrijven E. W. L. von Faber; tot chef der contrôle van den post- en telegraafdienst C. C. P. Vigelius.

Ontslagen: op verzoek eervol de luit. der Chinezen te Soerabaja, Tan Hi Sioe.

Geplaatst: in de res. Amboina de controleur A. R. Boele; in Benkoelen de id. M. Dersjant.

Benoemd: tot onderwijzer 2e kl. te Grisee C. Paamoe; te Madioen W. Kok.

Overgeplaatst: naar Bandoeng de onderwijzer C. van Overeem; naar Boender de ontvanger K. P. Coors; naar Koepang de id. E. P. F. van der Putten.

Militair Departement.

Verleend: elf maanden verlof aan den opziener A. B. C. Otto.

Bevorderd: tot 1en luit. der genie H. van Galen Last.

Geplaatst: te Tjimahi de 1e luit. L. Thomson. Overgeplaatst: naar Soerabaja de magazijnmeester N. W. Pel; naar Padang de id. J. Kieft.

Benoemd: tot 1en stuurman bij de gouv.-marine A. A. Kampman en F. J. Smit.

Uit de Javascbe Courant van 23 Mei 1911. No. 41.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den vice-president van den R. v. J. te Batavia Mr. H. Ch. van Meerten; elf maanden aan den ambtenaar der in- en uitvoerrechten A. van Berckel Bik en aan den werkmeeester H. J. Hulsebos; vier maanden aan den onderopzichter J. J. Schrijvers.

Ontslagen: op verzoek eervol de ambtenaar op vrachtgeld R. F. C. Reijneke; de inspecteur van het lager onderwijs W. F. den Broeder; de administrateur E. D. de la Fasse; de ass.-resident D. Burger; de griffier K. G. L. Vogelsang; de klerken P. J. van der Loon en J. Eilbracht.

Benoemd: tot houtvester L. F. R. P. C. A. Brandts Buijs; tot inspecteur van het lager onderwijs P. van Geelen; tot adsp.-ingenieur C. H. M. Brouénius van Nidek; tot technisch ambtenaar F. Y. Otten; tot hoofdopziener J. L. Dommers; tot predikant te Batavia Dr. W. van Lingen; te Poerwodjo V. L. Visser; tot wedana van Banjoemoedal Mas Moeljoedjo.

Ontslagen: op verzoek eervol de wedana van Adiwerna Mas Soerodisastro en van Balapoelang Raden Tjitrowinoto.

Benoemd: tot civiel gezaghebber in de Buitenbezittingen J. J. C. van Dijk.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den off. van gezondheid K. M. Haagmans; den magazijnmeester J. S. G. Reijnders; den 1en luit. der inf. P. H. de Boer; elf maanden aan den off. van gezondheid Dr. H. J. Kijlstra.

Ontslagen: op verzoek eervol de luit.-kolonel der inf. F. W. J. Kuijpers.

Hersteld: in activiteit de kapitein der art. C. D. Lagerwerff.

Gedetacheerd: bij het wapen der genie de 1e luit. L. Thomson.

Geplaatst: te Semarang de 1e luit. J. H. A. Polack.

Overgeplaatst: naar Timor de 1e luit. J. P. K. Scheuer; bij het R.-H. 2e depôt-bat. de kapitein H. M. Roukens; naar de Z.- en O.-afd. van Borneo de id. C. A. Rogge en de 2e luit. A. E. Brunet de Rochebrune; bij het L.-H. 2e depôt-bat. de 1e luit. S. D. Kramers; naar Nieuw-Guinea de 1e luit. N. Binnendijk; naar het 6e bat. de 2e luit. J. H. Goossens; naar Atjeh de onderluit. J. Kieft; bij het garn.-bat. van Amboina en Ternate de 1e luit. P. Siebelhoff.

Benoemd: tot onderhavenmeester C. P. Backer Dirks.

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

- De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
- Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- het uitgeven van een tijdschrift;
- het vormen van een bibliotheek;
- het doen circuleeren van tijdschriften;
- het houden van verlotingen;
- het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.

VACANT

R. PEUKERT

FIRMA F. HINTZE

KUNST-EN IVOORDRAAIER
SPUISTRAAT 60 DEN HAAG

SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE
NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN
SIGARETTENPIJPEN

RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN
HOUTEN PIJPEN

WANDELSTOKKEN.

REPEREEREN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN,
WAAIERS.

AUG. SAVELKOUL,

v/h. J. VAXELAIRE & Cie.,

BATAVIA, AMSTERDAM, SEMARANG,
SOERABAYA.

SPECIAAL ADRES voor

Indische Uitrustingen

EN

HEERENKLEEDING naar maat.

Voor inlichtingen of aanvragen wende men zich alleen tot mijn firma te Amsterdam, daar ik in Nederland geen filialen of vertegenw. heb.

Weekblad voor Indië,

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,
te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

VACANT

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Ind. talen.

W. B. REGÉNHARDT, Weimarstraat 309, 's-Gravenhage,	} Maleisch } Javaansch } Soendasch } Atjehsch.	} gediplomeerd.
A. H. J. G. WALBEEHM, Obrechtstraat 363, 's-Gravenhage,		

LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Hage.

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereeniging 1909 en naamlijst der leden op 1 Januari 1911.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

c. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

** Bij de Firma MARTINUS NIJHOF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn verkrijgbaar gesteld:

a. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke ambtenaar in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.15 per exemplaar en f 0.01 frankeerkosten.

Vereeniging OOST en WEST Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 187, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 56.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Twee jonge dames voor vioollessen, ook aan eerstbeginnenden.

Eene jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Twee Dames voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdaete middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Eene Dame voor schrijf-, copiër- of vertaalwerk uit het Fransch Duitsch of Maleisch.

Vier jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame voor zanglessen.

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. aete en acte Fransch.

Eene jonge dame (diploma muziek, piano en zang), wenscht met eene familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Eene jonge dame, bekend met moderne talen, voor machineschrijven en stenographie.

Onmiddellijk beschikbaar vier Zeebaboes en een Christen negermeisje voor de reis naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 187 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zoo noodig hunne hulp hierin te willen verlenen.